

Základní škola a Mateřská škola Řepiště, příspěvková organizace	
Dodatek č. 2	
Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání „S vědomostmi za poznáním“	
Vypracovala:	Mgr. Petra Kornášová
Datum projednání pedagogickou radou:	1. 9. 2022
Datum schválení školskou radou:	5. 9. 2022
Datum platnosti dokumentu:	5. 9. 2022
Datum účinnosti dokumentu:	5. 9. 2022, respektive 1. 9. 2023 dle textu

Ředitelka školy tímto Dodatkem č. 2 upravuje některé body Školního vzdělávacího programu pro základní vzdělávání „S vědomostmi za poznáním“:

S účinností od 5. 9. 2022

Mění se část 2. 2. takto:

....Hodnocení žáků a komunikace se zákonnými zástupci probíhá prostřednictvím tzv. elektronické žákovské knížky v programu Škola OnLine.

Mění se část 2. 3. takto:

- Usilujeme o to, aby se každý pedagog stal specialistou v některé z těchto oblastí – výchovné poradenství, prevence patologických jevů, koordinátor v oblasti informačních a komunikačních technologií, zdravotník, speciální pedagog, odborník etické výchovy, environmentální metodik, knihovník.

Mění se část 3. 1. takto:

- vedeme žáky k využívání digitálních technologií, podporujeme zavádění a využívání multimediální techniky

Doplňuje se část 3. 1. o tento odstavec:

- seznamujeme žáky se základy křesťanství v souvislosti se středoevropskou tradicí a kulturou v rámci nepovinného předmětu Náboženství ve spolupráci s římskokatolickou církví

Doplňuje se část 5. 18

Nepovinný předmět Náboženství

Charakteristika předmětu

Předmět žákům umožňuje formulovat otázky týkající se základních životních hodnot, postojů a jednání, konfrontovat je s vědecky a nábožensky (křesťansky) formulovanými pohledy na svět a hledat svou vlastní životní hodnotovou orientaci. Nabízí přístup k biblickému poselství, k učení křesťanských církví a k jejich tradici a otevírá možnost života s církví.

Obsah předmětu je dělen do tematických celků, které se v rámci liturgického roku opakují, spirálovitě prohlubují a jsou propojovány do vzájemných souvislostí. Výuka vychází z dokumentu „Osnovy k výuce náboženské výchovy římskokatolické církve v 1. – 9. ročníku ZŠ“ schváleným Českou biskupskou konferencí a MŠMT ČR v roce 2004.

Předmět je určen všem žákům školy, kteří projeví zájem. Je vyučován formou nepovinného předmětu podle § 15 zákona č. 561/2004 Sb. s časovou dotací 1 hodinu týdně a jeho výuka probíhá ve třídě. Předmět je nabízen žákům 1. – 5. ročníku, realizuje se podle aktuálního zájmu a je vyučován ve skupině tvořené z více ročníků po vyučování. Předmět respektuje způsob evaluace dohodnutý školou.

Klíčové kompetence

Kompetence k učení

Žáci jsou vedeni k:

- základním vhledům do struktury jazyka náboženství ve srovnání s jazykem vědy

- integraci náboženského způsobu vnímání a chápání světa do celku svého vztahu ke světu vedle pohledu přírodních a humanitních věd
- schopnosti transformovat na základě reflexe prožitých událostí své jednání v budoucnosti

Kompetence k řešení problémů

Žáci jsou vedeni k:

- reflexi problémové situace, přemýšlení o jejich příčinách a promýšlení a plánování vlastního způsobu řešení s důrazem na etický přístup k druhým lidem a k životnímu prostředí
- nalézání kritérií pro volbu řešení problémů
- zdůvodnění návrhů svých řešení s pozorností vůči učení církve
- předcházení konfliktů a řešení problémů zejména poznáním vlastních tradic a porozuměním postojů jinak světonázorově nebo nábožensky smýšlejících lidí

Kompetence komunikativní

Žáci jsou vedeni k:

- porozumění různým typům textů zejména v oblasti textů poetických, obrazných a náboženských ve srovnání s jinými typy textů
- rozlišování různých literárních druhů v bibli, ocenění jejich krásy a reflexi významové různosti jejich sdělení
- vnímání a porozumění symbolice rituálního jednání jako součásti utváření slavnosti

Kompetence sociální a personální

Žáci jsou vedeni k:

- základnímu principu křesťanského vztahu k lidem, který definuje prosocialitu člověka jako „lásku k bližnímu“
- umění ztišení a vnitřní koncentrace a meditace, které jsou předpokladem k hlubší reflexi při vytváření vlastního sebeobrazu

Kompetence občanské

Žáci jsou vedeni k:

- vytváření a rozvíjení tolerantních postojů vzhledem k příslušníkům jiných náboženství a různých křesťanských konfesí, ale i k většinové ateistické společnosti
- uvědomělému a přitom nenásilnému postoji odporu proti fyzickému a psychickému násilí
- seznámení s kořeny židovskokřesťanské tradice, o něž se opírá kodex základních lidských práv
- vědomí postoje odpovědnosti jednak ke světu samotnému, jednak k lidem, ale také k Bohu
- k toleranci a k dalšímu zájmu o příslušníky jiných náboženství a kultur

Kompetence pracovní

Žáci jsou vedeni k:

- zdravému postoji vůči požadavkům na výkon ze strany současné společnosti
- chápání práce nejen jako zdroj výdělku zajišťující určitou životní úroveň, ale také jako povolání spolupracovat na rozvíjení dobré budoucnosti pro lidi a svět

Kompetence digitální

Žáci jsou vedeni k:

- bezpečnému, sebejistému, kritickému a tvořivému využívání digitálních technologií při práci
- získávání, vyhledávání a sdílení dat, informací a digitálního obsahu
- samostatnému rozhodování, jaké digitální platformy pro jakou činnost či řešený problém použít

Učební osnovy

I. období

1. ročník

Očekávaný výstup	Učivo	Přesahy a vazby
Žák je otevřený k pozitivnímu vnímání života a Boha jako dárci života.	1.1 Bůh nám dává život	OSV – cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění OSV – zdravé a vyrovnané sebepojetí, moje vztahy k druhým lidem OSV – rozvoj základních rysů kreativity
- žák umí popsat a zhodnotit vlastnosti, které ho odlišují od ostatních	- jméno a jedinečnost každého člověka	
- žák oceňuje jedinečnost druhého a rozpoznává konkrétní situace v životě skupiny, kdy ji respektuje	- položení základu vztahů ve skupině	
- žák je povšechně citlivý k sesoustředění, ztišení a naslouchání	- dobře vidět, dobře slyšet	

Žák zakusí atmosféru slavení Vánoc a spojí si ji se skutečností, že Ježíš je dar Boha člověku.	1.2 Bůh nám dává svého Syna	Prv - Život a funkce rodiny, Slavení svátků EGS – rodinné příběhy OSV – chování podporující dobré vztahy (vyjádření oslavy) MKV – poznávání vlastního kulturního zakotvení (křesťanské slavení Vánoc)
- žák zakusí atmosféru slavení s důrazem na společenství a oslavu v rodině a umí vyjádřit její spojitost s oslavou ve společenství církve	- oslava v rodině a oslava ve společenství církve	
- žák většinou umí projevít radost a vděčnost z daru a umí popsat, že narození Ježíše je darem Boha člověku	- smysl a hodnota daru	
- žák umí reprodukovat vlastními slovy biblické události zvěstování a narození Ježíše	- vánoční evangelium L 1. a 2. kap.	
Žák umí reprodukovat základní události Ježíšova života a vnímá v nich výzvu k následování.	1.3 Bůh nám dává své slovo	Prv - Místo, kde žijeme Čj - Základní literární pojmy (hádanka, podobenství) MKV – poznávání vlastního kulturního zakotvení
- žák umí jednoduchým způsobem popsat biblickou země a řadí biblické příběhy do reálného prostředí	- reálie biblické země	
- žák umí jednoduchým způsobem vysvětlit, proč křesťané považují Bibli za dar, který Bůh dává člověku, aby jeho život dostal orientaci	- Bible jako dar	

- Žák umí uvést probrané příklady Ježíšova učení a jeho skutků a pokouší se je spojovat se situacemi ve vlastním životě	- příklady Ježíšovo učení	
Žák obecně vysvětluje Velikonoce jako slavnost, v níž křesťané slaví vítězství života nad smrtí.	1.4 Bůh nám dává nový život	Prv - Slavení svátků (Velikonoce), Princip rovnováhy přírody Čj - Základy obrazné řeči
- Žák si všímá proměn kolem sebe a ve svém životě a pokouší se je spojovat s proměnami přítomnými ve velikonočních událostech	- proměny kolem nás	MKV – poznávání vlastního kulturního zakotvení (křesťanské slavení Velikonoc)
- Žák má základní vhled nutný pro chápání symbolů při slavení Velikonoc	- symbolika kříže, světla a chleba	
- Žák umí vysvětlit formulaci, že Ježíš zemřel a vstal z mrtvých, jako vítězství života nad smrtí	- doba postní a velikonoční události	
Žák je otevřený poznávat, že život je dar, který může prožívat ve společenství církve.	1.5 Bůh nám dává radost	
- Žák umí popsat neděli jako den, kdy křesťané slaví Ježíšovo zmrtvýchvstání	- neděle jako den oslavy	OSV – péče o dobré vztahy OSV – dobrá organizace času, uvolnění-relaxace MKV – poznávání vlastního kulturního zakotvení (křesťanské projevy osobní víry)
- Žák umí pojmenovat pomoc, kterou Bůh posílá lidem, a vnímá ji ve svém životě	- seslání Ducha svatého, Maria a církev	

- žák formuluje modlitbu vlastními slovy, umí modlitbu Otče náš a umí jednoduše vysvětlit její jednotlivé části ve vztahu ke svému životu	- modlitba vlastními slovy a modlitba Otče náš	
---	--	--

2. ročník

Očekávaný výstup	Učivo	Přesahy a vazby
Žák je otevřený pro vnímání světa jako Božího stvoření a člověka, který v něm má své místo a svůj úkol.	2.1 Všechno stvořené nám vypráví o Bohu	Prv – Domov, Porovnávání a třídění látek
- žák umí vyjádřit radost ze života a je pozorný ke světu jako k místu, které má svůj původ a smysl v Bohu	- svět jako znamení Boží lásky	EV – vnímání života jako nejvyšší hodnoty, vztah člověka a prostředí
- žák oceňuje místo člověka v řádu stvoření a jeho výtvoř, rozpoznává jejich pozitivní i negativní stránku a vnímá nutnost Boží záchrany	- místo člověka v řádu stvoření a nutnost záchrany	
- žák umí reprodukovat biblické příběhy knihy Genesis a rozlišit v nich některé situace ve svém životě	- biblický obraz Boha a člověka podle knihy Genesis	
Žák je otevřený pro vnímání adventní doby jako doby přípravy na oslavu příchodu Ježíše Krista jako Zachránce.	2.2 Bůh k nám mluví	Prv - Oslavy svátků

- žák má základní vhled nutný k chápání symbolů světla a tmy a umí je uvést do souvislosti se slavením Vánoc	- symbolika světla a tmy	MKV – poznávání vlastního kulturního zakotvení (modlitba a křesťanské slavení Vánoc)
- žák umí popsat vánoční události a spojit je s Božím jednáním zachraňujícím člověka	- události Ježíšova narození v Božím plánu	
- žák formuluje modlitbu Zdravas Maria a umí vysvětlit její jednotlivé části ve vztahu ke svému životu	- modlitba Zdravas Maria	
Žák je otevřený pro vnímání vánočních událostí jako oslavy Božího jednání, které zachraňuje člověka.	2.3 Bůh k nám přichází	Prv - Zvyky a práce lidí v minulosti, Oslavy významných dnů
- žák umí reprodukovat události vztahující se k Ježíšovu dětství a umí podle nich jednoduchým způsobem vysvětlit, jaký je Ježíš	- biblické události vztahující se k Ježíšovu dětství	MKV – poznávání vlastního kulturního zakotvení (slavení významných křesťanských svátků)
- žák umí reprodukovat biblické události a vztáhnout je ke konkrétním slavnostem liturgického roku	- liturgické slavnosti a svátky: Zjevení Páně, Uvedení Páně do chrámu, Křest Páně a Popeleční středa	
Žák vysvětluje Velikonoce jako slavnost, v níž křesťané ve smrti a vzkříšení Ježíše Krista slaví zachraňující jednání Boha s člověkem.	2.4 Ten, který má moc	Ev - Projevy soucitu, Výchova k empatii, Porozumění a vyjadřování pocitů

- Žák umí schematicky popsat vybrané biblické zázraky, rozeznat v nich Ježíšovo jednání vybízející k důvěře a vyjadřující soucit a spojí si je s konkrétními situacemi ve vlastním životě	- Ježíšovy zázraky (utišení bouře, uzdravení ochrnutého, vzkříšení Jairovy dcery) a zkušenost strachu, důvěry a soucitu	OSV – můj vztah sobě samému, moje vztahy k druhým lidem a druhým MKV – poznávání vlastního kulturního zakotvení (křesťanské slavení Velikonoc)
- Žák má základní vhled nutný pro chápání znamení kříže a světla velikonoční svíce při slavení Velikonoc	- symbolika kříže a velikonoční svíce	
- Žák umí reprodukovat velikonoční události a vztáhnout je ke konkrétním slavnostem liturgického roku	- velikonoční události (Vjezd do Jeruzaléma, Poslední večeře, utrpení, smrt a zmrtvýchvstání Ježíše Krista) v souvislosti s liturgií Svatého týdne	
Žák je otevřený k následování Ježíšova jednání a jednání jeho učedníků.	2.5 Chceme žít jako Ježíš	OSV – pomáhající a prosociální jednání MKV – poznávání vlastního kulturního zakotvení Možnost pozvání představitele církve
- Žák umí rozeznat v charakteristice Božího Ducha toho, který proměňuje, posiluje a zbavuje strachu	- Duch svatý jako ten, kdo proměňuje	
- Žák umí vyjmenovat nejdůležitější události v životě Marie a vyjádřit k ní přiměřeným způsobem svůj vztah	- Maria a základy mariánské úcty v liturgii	
- Žák je otevřený k tomu být pozorný k druhým lidem ve slově i v jednání a spojit si tento postoj s příkladem jednání Ježíše a jeho učedníků	- církvev jako společenství Božího lidu (podobenství o milosrdném Samařanovi a o rozsévači, hierarchie církve)	

- Žák formuluje Apoštolské vyznání víry, rozumí mu jako vyjádření důvěry v Boží jednání s člověkem, umí napodobit znamení kříže a umí vysvětlit jeho význam	- Apoštolské vyznání víry a gesto znamení kříže	
---	---	--

3. ročník

Očekávaný výstup	Učivo	Přesahy a vazby
Žák je otevřený pro vnímání světa a člověka jako Božího stvoření, které člověk touží být větší než Bůh porušuje.	3.1 Bůh k nám přichází	Prv, Ev - Sebekritika, Jednání, které není možné tolerovat
- žák umí reprodukovat události týkající se štěstí a selhání prvních lidí a získá základní vhled k pochopení principu hříchu, který ze strany člověka znamená svobodné a dobrovolné přerušování vztahu k Bohu	- štěstí prvních lidí a selhání prvních lidí jako jednání, kterým se člověk připravuje o Boží blízkost	
- žák umí interpretovat biblický příběh Kaina a Ábela a dokáže ho spojit s postoji člověka, který stojí proti životu a jehož jednání církev nazývá hřích	- příběh Kaina a Ábela (Gn 4. kap.) jako jednání člověka, který si přivlastňuje Boží roli rozhodovat, hodnotit a soudit	OSV – analýza vlastních a cizích postojů a hodnot a jejich projevů v chování lidí
- žák umí vysvětlit pojem záchrana a najít jeho prvky v biblických proroctvích a v příběhu o Marii	- proroctví (Iz 7,14) a příběh Marie jako příslib záchrany (L 1 kap.)	EV – náš životní styl (vnímání života jako nejvyšší hodnoty)

<p>Žák je na základě jednotlivých přikázání Desatera pozorný vůči rozvoji vlastního svědomí a je připraven sám se na tomto procesu podílet.</p>	<p>3.2 Desatero, cesta ke štěstí</p>	<p>Prv, Ev - Soužití a chování lidí, právo a spravedlnost, vlastnictví, obhajování a dodržování lidských práv a svobod, význam řádu, pravidel a zákonů pro fungování společnosti</p> <p>OSV – lidská práva jako regulativ vztahů</p> <p>VDO – schopnost aktivně přijímat a uplatňovat svá práva a povinnosti, odpovědnost za své postoje a činy</p>
<p>- žák umí zopakovat biblickou událost, kdy Mojžíš přijímá Desatero, a rozeznává v ní Boží jednání, které směřuje k záchraně člověka</p>	<p>- biblický příběh o Mojžíšovi, který přijímá Desatero (Dt 5. kap.)</p>	
<p>- žák umí interpretovat Desatero jako Boží jednání s člověkem, které zachraňuje a ukazuje člověku principy nutné k prožití šťastného života</p>	<p>- Desatero jako životní pravidla, která neomezují, ale osvobozují</p>	
<p>- žák formuluje jednotlivá přikázání Desatera a ztotožňuje se s jejich etickými principy vztaženými na konkrétní situace jeho života</p>	<p>- jednotlivá přikázání Desatera spojená s výchovou k příkladnému jednání k sobě, ke druhým lidem, ke světu a k Bohu</p>	
<p>Žák je na základě Ježíšova příkladu pozorný vůči rozvoji vlastního svědomí, umí zhodnotit svátost smíření jako pomoc člověku v situaci mravního selhání a je připraven se na ní podílet.</p>	<p>3.3 Pozvání k hostině</p>	<p>Prv - Životní potřeby, psychohygienu</p>
<p>- žák umí reprodukovat uvedené biblické události a je otevřený pro obraz dobrého, otevřeného, velkorysého a milosrdného Boha</p>	<p>- biblické události (příběh o Zacheovi, o uzdravení ochrnutého a podobenství o ztraceném synu a milosrdném otci) jako příklady naděje v Boží dobrotu a milosrdenství</p>	

- žák umí jednoduchým způsobem hodnotit své jednání ve shodě se svým svědomím	- jednání ve shodě se svědomím a výchova svědomí	OSV – zdravé a vyrovnané sebezpojetí (sebeúcta), pravda, lež
- žák umí popsat jednotlivé části svátosti smíření, umí ji vysvětlit jako křesťanskou nabídku pomoci člověku v situaci mravního selhání a je připravený se na ní podílet	- svátost smíření jako svátost radosti z návratu k Bohu a její části	a předstírání v komunikaci, hledání pomoci při potížích VDO – schopnost aktivně přijímat a uplatňovat svá práva a povinnosti (výchova ke kritickému myšlení)
Žák chápe základní souvislosti slavení svátostí a je otevřený k tomu vědomě se jich účastnit.	3.4 Svátosti, znamení Boží lásky	Prv - Důležité mezníky v životě člověka, Slavení svátků
- žák umí vyjmenovat a jednoduchým způsobem popsat jednotlivé svátosti katolické církve a chápe jejich souvislost s životem člověka	- svátosti jako nabídka Boží pomoci člověku v důležitých chvílích jeho života	
- žák má základní vhled nutný pro chápání znamení důležitých pro pochopení významů jednotlivých svátostí	- symbolika svátostí (gesta, slova, voda, olej, chléb a víno)	MKV – poznávání vlastního kulturního zakotvení
Žák je pozorný vůči slavení mše svaté a je připraven vědomě se na tomto slavení podílet.	3.5 Hostina s Ježíšem	
- žák umí jednoduchým způsobem pojmenovat souvislost mezi událostí Poslední večeře a slavením mše svaté	- biblická souvislost slavení mše svaté	

- Žák umí poznat a pojmenovat důležité součásti liturgického prostoru a umí vyjmenovat, vysvětlit a rozeznat jednotlivé části mše svaté	- liturgický prostor a části mše svaté	MKV – poznávání vlastního kulturního zakotvení
- Žák je připravený k prvnímu přijetí svátosti eucharistie ve společenství rodiny a farnosti	- slavení svátosti eucharistie jako základ duchovního života	
Žák je otevřený k následování Ježíšova jednání a jednání jeho učedníků.	3.6 Hostina společenství církve	MKV – poznávání vlastního kulturního zakotvení (křesťanské slavení Velikonoc)
- Žák umí zběžně popsat a chronologicky uvést do souvislostí uvedené biblické události a chápe je jako události, které se staly základem křesťanské liturgie	- opakování a systematizování biblických událostí vztahujících se k liturgii Svatého týdne	
- Žák umí reprodukovat příběh učedníků jdoucích do Emauz a je otevřený pro obraz Boha, který ve svém Synu provází člověka a proměňuje jej svou přítomností	- událost Kristova vzkříšení na příběhu učedníků jdoucích do Emauz (L 24,1-35)	
- Žák umí vyjmenovat a charakterizovat jednotlivé dary Božího ducha a vnímat je v souvislostech s příklady konkrétního jednání	- dary Božího ducha a příklady k následování křesťanského jednání	

II. období

4. ročník

Očekávaný výstup	Učivo	Přesahy a vazby
Žák umí vyjádřit vlastními slovy, že život je jako cesta, na které může být křesťanství orientačním bodem.	4.1 Jsem na cestě	VI, Inf - Místní krajina, poloha obce, dopravní síť
- žák je schopen rozlišit, že konkrétní situace jeho života mohou být přirovnány k cestě	- život jako cesta	EGS – místa v blízkém okolí mající vztah k Evropě (křesťanská znamení v místní krajině)
- žák vnímá, že existují různé úhly pohledu na svět a že víra je jedním z nich	- víra jako jiný úhel pohledu na svět	MKV – poznávání vlastního kulturního zakotvení (výchozí bod pro postoj tolerance)
- žák umí vyjmenovat pořadí knih Nového zákona a zná názvy evangelií	- Bible jako orientační bod	Exkurze do místního kostela
Žák vnímá souvislost příběhu o cestě do zaslíbené země s cestou svého života.	4.2 Cesta do zaslíbené země	Čj - Reprodukce složitějšího textu
- žák umí interpretovat příběh cesty Izraelitů do zaslíbené země jako příběh cesty ke svobodě	- biblický příběh o Mojžíšovi (Ex 1. až 20. kap.)	EGS – kořeny a zdroje evropské civilizace MKV – základní znalosti
- žák je otevřený vnímat Boha jako toho, který zachraňuje a je s člověkem	- obraz Boha, který zachraňuje a je s člověkem	o různých etnických a kulturních skupinách (judaismus)

- žák umí přiřadit vybrané prvky biblické události k učení církve	- souvislost biblických událostí (Pascha, přechod mořem, cesta pouští, zaslíbená země) s učením církve	OSV – rozvoj základních rysů kreativity
Žák vnímá souvislost obrazu cesty za světlem s cestou svého života k Bohu.	4.3 Cesta za světlem	Čj - Porovnávání literárních textů <i>literatura</i> Vv, Inf - Práce s fotografiemi
- žák umí rozlišit aktivní a pasivní přístup k životu, je otevřený k aktivnímu prožívání přítomnosti a spojuje si jej se vztahem člověka k Bohu	- adventní doba v obraze cesty ke světlu, aktivní prožívání přítomnosti	OSV – rozvoj individuálních dovedností pro kooperaci, pozitivní myšlení, dovednost navazovat
- žák oceňuje konkrétní příklady lidí, kteří aktivně orientují svůj život k Bohu a jsou „světlem pro druhé“	- příklady těch, kteří „nesou světlo“ (sv. Lucie, sv. Josef, sv. Maria, tři mudrci)	na druhé a rozvíjet vlastní linku jejich myšlenky
- žák umí jednoduše porovnat dva evangelijní texty a rozumí obrazu o Ježíši Kristu, Světlu světa, jako výzvě k aktivnímu přístupu k sobě, k druhým a k Bohu	- Vánoce jako oslava narození Ježíše, Světla světa	VMEGS – kořeny a zdroje evropské civilizace (významné postavy křesťanství)
Žák získá představu o Božím království, které ohlašuje Ježíš svým životem a učením, a uvede ji do souvislosti se svým životem.	4.4 Boží království	Čj - Přirovnání, podobenství
- žák umí schematicky vyjmenovat jednotlivá blahoslavenství a je otevřený je vnímat jako osobní program cesty k Božímu království	- příslib Božího království (blahoslavenství podle Mt 5,1-11, jejich význam a konkrétní požadavky k následování)	OSV – stanovování osobních cílů a kroků k jejich dosažení

- Žák umí vysvětlit uvedená podobenství jako obrazné příběhy přibližující Boží království a cestu k němu	- hlásání Božího království (podobenství o hořčičném zrnku, o kvasu, o skrytém pokladu, o vzácné perle)	OSV – dovednosti rozhodování v eticky problematických situacích všedního dne (křesťanská morálka)
- Žák umí interpretovat uvedené příběhy uzdravení jako výzvy k morální reflexi svých schopností „vidět“, „slyšet“ a „jednat“	- znamení Božího království (uzdravení slepého, hluchého, nemocného s ochrnutou rukou)	
Žák vnímá souvislost cesty života, smrti a vzkříšení Ježíše Krista s cestou svého života.	4.5 Cesta života	Čj, Inf - Reprodukce textu, tvorba vlastního textu na dané téma MV – identifikování postojů a názorů autora v mediovaném sdělení OSV – sebeovládání, regulace vlastního jednání a prožívání OSV – empatie a pohled na svět očima druhého
- Žák umí reprodukovat uvedené velikonoční události a prostřednictvím postavy apoštola Petra vstoupit do děje	- velikonoční události z pohledu apoštola Petra (Ježíšovo proměnění, Poslední večeře, Petrovo zapření, Petr a Jan u hrobu, Ježíš se dává poznat u Galilejského jezera, seslání Ducha svatého)	
- Žák umí zopakovat události křížové cesty a prostřednictvím postav, které Ježíše doprovázejí, vstoupit do děje	- cesta života jako křížová cesta a ti, kteří se jí účastní	
- Žák je v rámci uvedených biblických událostí schopen jednoduché reflexe vlastní víry	- reflexe vlastní víry v souvislosti s velikonočními a svatodušními událostmi	

<p>Žák si je vědom, že cesta jeho života má souvislost s dějinami spásy a že po ní může jít ve společenství církve, odkud má možnost čerpat a kam může sám přispívat.</p>	<p>4.6 Jako církev na cestě</p>	<p>VI - Vnímání a prožívání času</p> <p>VDO – rozvoj individuálních dovedností pro kooperaci</p> <p>MKV – poznávání vlastního kulturního zakotvení (mše svatá)</p>
<p>- žák umí vyjádřit radost z toho, že může druhému dávat a sám být obohacen, a řadí toto jednání k ideálu jednání lidí ve společenství církve</p>	<p>- církev jako dům ze živých kamenů</p>	
<p>- žák umí vyjmenovat části mše svaté a je charakterizovat jako prostor setkání Boha s člověkem a člověka s Bohem</p>	<p>- mše svatá</p>	
<p>- žák se jednoduchým způsobem orientuje ve střídání času liturgického roku a příležitostně prožívá jejich rozdílnou náplň a funkci</p>	<p>- křesťanský rozměr vnímání času, liturgické doby a významné slavnosti a svátky</p>	

5. ročník

Očekávaný výstup	Učivo	Přesahy a vazby
<p>Žák je otevřený ke vnímání světa v jeho celistvosti: nejen jako objektu vědeckého přístupu, ale i jako symbolu krásy, dobra a transcendence.</p>	<p>5.1 Svět – náš společný dům</p>	<p>Př - Odpovědnost lidí za životní prostředí</p> <p>VI, Čj - Vývoj písma v dějinách, Bible jako literární text</p>

- Žák je všímavý ke kráse a dokonalosti Bohem stvořeného světa, ve kterém má každý své místo	- obraz světa jako společného domu, v němž má každý své místo, křesťanské základy ekologické výchovy	EV – kulturní krajina EV – lidské sídlo, město, vesnice
- Žák vnímá a umí vyjádřit radost z toho, že jedinečnost lidského života je Boží dar, je otevřený k objevování vlastní jedinečnosti a je otevřený k respektování jedinečnosti druhých lidí	- jedinečný člověk jako vrchol a součást Božího stvoření	MKV – tolerantní vztahy a spolupráce s jinými lidmi MKV – jedinečnost každého člověka a jeho individuální zvláštnosti
- Žák umí odpovědět na otázku, kdo napsal Bibli, jakými jazyky byla napsána, a umí hledat v Bibli podle biblických odkazů	- Bible jako literární text	
Žák na základě biblického příběhu o Abrahamovi vnímá Boha jako toho, který vybízí k následování, dává příslib plnosti a zůstává s člověkem.	5.2 Abraham slyší Boží hlas	Čj - Reprodukce složitějšího textu
- Žák umí interpretovat příběh Abrahama jako příklad vnímání výzvy	- biblický příběh o Abrahamovi (Gn 12. – 22. kap.)	EGS – kořeny a zdroje evropské civilizace OSV – pozitivní myšlení (aktivní postoj k životu)
- Žák je otevřený vnímat výzvy, se kterými se v životě setkává, je otevřený tázat se a s důvěrou v Boha hledat řešení	- příběh Abrahama jako příklad člověka, který ve svém životě vnímá konkrétní situace jako výzvy k vyjití a k aktivitě, víra v Boha jako opakovaná zkušenost důvěry	MKV – kulturní diference (vnímání odlišnosti jako příležitosti k obohacení, nikoli jako zdroj konfliktu)

- Žák chápe rozdíl, podobnost i to, co má společné křesťanství, židovství a islám a chová se s ohleduplnou pozorností a tolerancí vůči lidem jinak nábožensky smýšlejícím	- Abraham jako člověk spojující tři světová náboženství (židovství, křesťanství, islám)	MKV – nekonfliktní život v multikulturní společnosti (základní údaje o židovství, křesťanství a islámu)
Žák zřetelněji rozlišuje v souvislosti se slavením Vánoc rozměr vnitřního světa své osobnosti a projevuje zájem o cvičení základních prvků rozvoje vnitřního duchovního světa.	5.3 Slyším Boží hlas	VI - Datování křesťanského letopočtu Ev - Relaxace, odpočinek
- Žák oceňuje potřebu ticha a naslouchání a na základě výzvy je ochotný dávat prostor tichu v meditaci a osobní modlitbě	- výchova ke ztišení, naslouchání, meditaci a osobní modlitbě	
- Žák umí interpretovat příběh Jana Křtitele a vnímá v něm výzvu k nasazení se pro člověka	- biblická zpráva o životě Jana Křtitele (L 1. a 2. kap., Mt 3. a 11. kap.) jako výzva k osobní angažovanosti	VDO – angažovanost se a být zainteresovaný na zájmu celku
- Žák umí zasadit vánoční události do dějin lidstva, spojit si je s dějinami spásy a s vizí Božího království, které tady už je, ale ještě není	- vánoční události jako oslava příchodu Božího království	OSV – cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění
Žák je připraven na základě znalosti Ježíšových výroků „Já jsem...“ a porozumění symbolům včlenit slavení svátostí do svého života.	5.4 Kdo jsi, Ježíši?	Čj - Přirovnání, podobenství, Obrazná řeč

- Žák umí vyjmenovat Ježíšovy výroky „Já jsem...“ včetně biblických příběhů, které se k nim vztahují	- Ježíšovy výroky „Já jsem...“ z Janova evangelia a související texty (uzdravení slepého, nasycení zástupu, podobenství o dobrém pastýři, podobenství o vinici, vzkříšení Lazara)	MKV – poznávání vlastního kulturního zakotvení
- Žák rozumí uvedeným symbolům v plných souvislostech	- symboly: světlo, chléb, dveře, vinný kmen a ratolesti, cesta	
- Žák chápe podstatu slavení svátostí a je připravený začlenit je do svého života	- svátosti jako viditelná znamení přítomnosti Božího království ve světě	
Žák je pozorný vůči základní existenciální zkušenosti se životem a smrtí, je otevřený pro jejich náboženskou hloubku a rozpoznává ji v životě druhých lidí a v liturgii.	5.5 Já jsem vzkříšení a život	Čj, VI - Zdůvodnění křesťanského způsobu slavení Velikonoc Čj, Aj, Inf - Pozdravy v různých světových jazycích
- Žák je schopen reflexe svého pohledu na lidské utrpení a smrt a spojí si ji prostřednictvím událostí křížové cesty s křesťanským pohledem na smysl lidského utrpení	- křesťanský pohled na smysl lidského utrpení (sdílení zkušenosti se setkáním se smrtí, křížová cesta spojená s příběhem konce lidského života)	OSV – pomáhající a prosociální chování OSV – zdravé a vyrovnané sebepojetí (sdílení zkušenosti se setkáním s utrpením a smrtí)
- Žák hlouběji chápe průběh velikonoční liturgie a vnímá poselství symboliky předmětů a gest s ní spojených	- velikonoční liturgie jako vyjádření křesťanské naděje ve znamení světla, slova, vody, chleba a vína	

<p>- Žák schematicky chápe základní rozdíly v učeních různých křesťanských církví a je k těmto rozdílům tolerantní</p>	<p>- základní informace o ekumenickém hnutí, o jiných křesťanských církvích v souvislosti události seslání Ducha svatého, který sjednocuje a přináší pokoj</p>	<p>MKV – respektování zvláštností jiných (základní informace o jiných křesťanských církvích a o ekumenickém hnutí)</p>
<p>Žák vnímá svět včetně jeho transcendentního rozměru a je připravený v síle křesťanské naděje převzít svůj podíl odpovědnosti na spoluvytváření světa, jehož součástí je také církev.</p>	<p>5.6 Církev – náš společný dům</p>	<p>Inf, Vv - Práce s obrazem</p> <p>EGS – kořeny a zdroje evropské civilizace (dějiny prvotní církve jako součást evropské tradice)</p>
<p>- Žák umí interpretovat biblický příběh života a učení apoštola Pavla a dát je do souvislosti s dějinami prvotní církve</p>	<p>- dějiny prvotní církve, život a učení apoštola Pavla (Sk 2. – 28. kap.)</p>	<p>MKV – udržovat tolerantní vztahy a rozvíjet spolupráci s jinými lidmi</p> <p>OSV – empatie, respektování, podpora, pomoc</p>
<p>- Žák umí objasnit souvislost uvedeného biblického příběhu se situacemi vzájemné pomoci v dnešním světě a pozitivně oceňuje prosociální jednání</p>	<p>- misie, situace solidarity</p>	<p>EV – náš životní styl (angažovanost v ochraně životního prostředí)</p>
<p>- Žák je připraven zasazovat se v síle křesťanské naděje svým jednáním za lepší svět</p>	<p>- křesťanská naděje při dotváření světa, výzva k angažovanosti jako výraz touhy po lepším světě</p>	<p>Možnost zapojení se do projektu Papežského misijního díla</p> <p>Mariánská poutní místa v regionu</p>

S účinností od 1. 9. 2023

Doplňuje se část 3. 2. o tento odstavec:

Kompetence digitální

- vedeme žáky k dodržování základních hygienických návyků při práci s digitálními technologiemi
- vedeme žáky k ovládnutí základních digitálních technologií uplatnitelných v běžném životě ve společnosti
- učíme žáky využívat digitální technologie pro získávání dat, informací a digitálního obsahu
- vedeme žáky ke kritickému posouzení získaného digitálního obsahu, k třídění dat a informací a k jejich zodpovědnému a etickému sdílení
- vedeme žáky k ověřování informací z více zdrojů
- vedeme žáky k efektivnímu využívání digitálních technologií při své práci, k prezentaci zadaných úkolů
- seznamujeme žáky s pozitivním i negativním významem digitálních technologií pro společnost a komunikaci v ní
- klademe důraz na bezpečné a zodpovědné chování a jednání žáků v digitálním prostředí
- upozorňujeme žáky na možná rizika spojená s užíváním digitálních technologií s negativním dopadem na jejich tělesné a duševní zdraví, zdraví ostatních

Mění se část 3. 3. takto:

Osobnostní a sociální výchova – OSV

Osobnostní rozvoj	Ročník				
	1.	2.	3.	4.	5.
Rozvoj schopností poznávání	Čj, Aj, M, Vv, Tv, Hv	Čj, Aj, M, Prv, Vv, Tv	Čj, Aj, Vv, Tv	Čj, Aj, M, Prv, Vl, Vv, Tv, Inf	Čj, Aj, M, Prv, Vv, Tv
Sebepoznání a sebepojetí	Prv, Hv, Vv, Ev	Prv, Hv, Vv, Ev	Prv, Hv, Vv, Ev	Vv, Tv, Ev	Vv, Tv, Ev
Seberegulace a sebeorganizace	Čj, Prv, Tv, Pč, Ev	Čj, Prv, Tv, Pč, Ev, Hv	Prv, Tv, Pč, Ev, Hv	M, Tv, Ev, Hv	Tv, Ev
Psychohygiena	Čj, Prv, Tv, Ev, Hv	Prv, Tv, Ev	Prv, Tv, Ev	Čj, Prv, Tv	Čj, M, Prv, Tv, Vv
Kreativita	Hv, Vv, Pč, Ev	Hv, Vv, Pč, Ev	Prv, Hv, Vv, Pč, Ev	Prv, Vv	M, Prv, Vv, Inf

Sociální rozvoj	Ročník				
	1.	2.	3.	4.	5.
Poznávání lidí	ČJ, Prv, Hv, Ev	ČJ, Prv, Hv, Ev	ČJ, Prv, Hv, Ev	ČJ, Prv, Hv, Ev, VI	ČJ, Prv, Hv, Ev
Mezilidské vztahy	Čj, Aj, Prv, Ev	Čj, Aj, Prv, Ev, Hv	Prv, Čj, Aj, Ev, Hv	Prv, Aj, Čj, Ev, VI, Hv	Prv, Čj, Aj, Ev, Hv
Komunikace	Vv, Tv, Ev, Prv, Hv	Čj, Prv, Tv, Vv, Ev	Tv, Vv, Ev, Hv	Čj, Aj, Prv, Ev	Čj, Aj, Prv, Vv, Ev
Kooperace	M	M, Prv	Čj, M	Aj, M, VI, Pč, Ev, Hv	Aj, M, Pč, Ev, Hv

Morální rozvoj	Ročník				
	1.	2.	3.	4.	5.
Řešení problémů a rozhodovací dovednosti	M, Ev, Tv	M, Ev, Tv, Prv	M, Prv, Ev, Tv	Prv, Tv, Ev, M, VI	Prv, Tv, Ev, M
Hodnoty, postoje, praktická etika	Prv, Ev	Prv, Ev	Prv, Ev	Prv, Ev, Hv, Čj	Prv, Ev, VI, Hv

Výchova demokratického občana – VDO

	Ročník				
	1.	2.	3.	4.	5.
Občanská společnost a škola	M, Ev, Prv,	M, Ev, Prv, Vv	M, Prv, Ev	Prv, Hv, Ev, M	Prv, Hv, Ev, M, Vv
Občan, občanská společnost a stát	Prv, Ev	Prv, Ev	Prv, Ev	Prv, Ev, VI	Prv, Ev, VI
Formy participace občanů v politickém životě					VI
Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování				VI	VI

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – EGS

	Ročník				
	1.	2.	3.	4.	5.
Evropa a svět nás zajímá	Čj	Hv, Čj	Aj, Čj	Hv, Pč, Vv, Čj	Aj, VI, Pč, Tv, Čj, Inf
Objevujeme Evropu a svět			M	Tv, VI	VI, Vv
Jsme Evropané	Prv, Hv	Hv, Prv		VI, M	VI

Multikulturní výchova – MKV

	Ročník				
	1.	2.	3.	4.	5.
Kulturní diference	Hv	ČJ	Hv	Tv	VI
Lidské vztahy	Hv, Čj, Tv	Čj, Tv, Prv	Hv, Tv, Prv	VI, Pč, Inf, Přv	VI, Hv, Pč, Prv, Tv
Etnický původ				Přv	Přv, Pč
Multikulturita			Aj, Vv	Aj, Hv	Aj, Hv
Princip sociálního smíru a solidarity				Přv	Př

Environmentální výchova - EV

	Ročník				
	1.	2.	3.	4.	5.
Ekosystémy	Prv	Prv	Prv, Hv	Přv	VI, Přv
Základní podmínky života	Hv, Pč	Pč, Prv	Pč, Prv	Přv, Vv	Pč, Přv, Vv, Inf
Lidské aktivity a problémy životního prostředí	Prv	Prv	Vv, M, Prv	Přv	Přv, Pč, Vv, Čj, VI
Vztah člověka k prostředí	Čj, M, Vv, Prv	Vv, M, Prv	Aj, Prv	Aj, Hv, Pč, VI, Přv	Aj, Hv, Pč, VI, Čj, Přv, Inf, Vv

Mediální výchova – MEV

	Ročník				
	1.	2.	3.	4.	5.
Kritické čtení a vnímání mediálního sdělení		ČJ		Vv, VI	Vv, Inf, VI
Interpretace vztahu mediálního sdělení a reality					Čj, Tv, Inf
Stavba mediálního sdělení				Inf	Inf
Vnímání autora mediálního sdělení	Hv	Vv	Hv		Inf
Fungování a vliv mediálních sdělení ve společnosti				Hv, Čj	Hv, Inf, Čj
Tvorba mediálního sdělení			Vv	Čj, Tv	Čj, Inf, Hv

Mění se část 4. takto:

Vzdělávací oblasti	Vyučovací předmět	ročník					min. časová dotace	dispo- nibilní časová dotace	skutečn á časová dotace
		1.	2.	3.	4.	5.			
Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk	8	7+1	7+1	6+1	5+2	33	5	38
	Anglický jazyk	1	2	3	3	3	9	3	12
Matematika a její aplikace	Matematika	4	4	4	4	4+1	20	1	22
Informatika	Informatika	--	--	--	1	1	2	--	2
Člověk a jeho svět	Prvouka	1	2	2	--	--	11	2	13
	Přírodověda	--	--	--	1+1	2			
	Vlastivěda	--	--	--	1+1	2			
Umění a kultura	Hudební výchova	1	1	1	1	1	12	--	12
	Výtvarná výchova	1	1	2	2	1			
Člověk a zdraví	Tělesná výchova	2	2	2	2	2	10	-	10
Člověk a svět práce	Praktické činnosti	1	1	1	1	1	5	--	5
Doplňující vzdělávací obor	Etická výchova	1	1	1	1	1	-	5	5
Průřezová témata		P	P	P	P	P	--	--	--
Týdenní hodinová dotace a disponibilní hodiny		18+2	18+4	22+2	22+4	22+4	102	16	118
Celkový týdenní počet hodin – maximum týdně		20	22	24	26	26	118		118

Doplňuje se část 5. 1. o tento odstavec:

Kompetence digitální

Žáci jsou vedeni k:

- podpoře v získání dovedností a návyků spojených s psaním na klávesnici počítače
- orientaci v rozložení velkých a malých písmen, číslic a symbolů na klávesnici
- určování vhodné technologie sdělení (SMS, e-mail..) při tvorbě vlastního sdělení
- k ověřování informací z více zdrojů, klademe důraz na důvěryhodnost digitálních informací, které žáci vyhledávají
- ke čtení elektronických textů s porozuměním

Doplňuje se část 5. 2. o tento odstavec:

Kompetence digitální

Žáci jsou vedeni k:

- používání běžných digitálních zařízení a aplikací
- využívání digitálních technologií při učení a zapojení do společnosti
- vytváření digitálního obsahu
- vyjádření pomocí digitálních prostředků
- předcházení ohrožujících a negativních situací

Doplňuje se část 5. 3. o tento odstavec:

Kompetence digitální

Žáci jsou vedeni k:

- využívání běžně používaných digitálních zařízení, aplikací a služeb
- sestavování a testování symbolického zápisu postupů
- porovnávání různých postupů a diskuzi o nich
- hodnocení získaných dat a vyvozování závěrů z nich

Nahrazuje se část 5. 4. takto:

5. 4. Informatika

Charakteristika předmětu

Vzdělávací oblast Informatika se zaměřuje na rozvoj informatického myšlení a na porozumění základním principům digitálních technologií. Je založena na aktivních činnostech, při kterých žáci využívají informatické postupy a pojmy. Poskytuje prostředky a metody ke zkoumání řešitelnosti problémů i hledání a nalézání jejich optimálních řešení, ke zpracování dat a jejich interpretaci. Zabývá se automatizací, programováním, optimalizací činností, reprezentací dat v počítači, kódováním a modely popisujícími reálnou situaci nebo problém. Dává prostor pro praktické aktivní činnosti a tvořivé učení se objevováním, spoluprací, řešením problémů, projektovou činností. Porozumění digitálním technologiím přispívá k porozumění zákonitostem digitálního světa a k jejich efektivnímu, bezpečnému a etickému užívání.

Na prvním stupni základního vzdělávání si žáci prostřednictvím her, experimentů, diskusí a dalších aktivit vytvářejí první představu o variantách zaznamenávání dat a informací z okolního světa. Postupně si rozvíjejí schopnost popsat problém, analyzovat

ho a hledat jeho řešení. Ve vhodném programovacím prostředí si ověřují algoritmické postupy. Informatika pokládá základy uživatelských dovedností i bezpečné zacházení s technologiemi a osvojování dovedností a návyků, které vedou k prevenci rizikového chování.

Organizační a obsahové vymezení vyučovacího předmětu

Výuka probíhá na notebookech s myší v PC učebně s připojením k internetu. Některá témata jsou realizována bez počítače. Preferována je práce žáků ve dvojicích u jednoho počítače s cílem podněcovat je k diskusi a spolupráci. Výuka je orientována činnostně, aktivní žák objevuje, experimentuje, ověřuje své hypotézy, diskutuje, tvoří, řeší problémy, spolupracuje, pracuje projektově, konstruuje své poznání.

Žáci pracují individuálním tempem, pamětné učení a reprodukce naučeného jsou upozaděny, důraz je kladen na prožitkovou výuku a učení prostřednictvím zkušenosti.

Klíčové kompetence

Kompetence k učení

Žáci jsou vedeni k:

- k efektivnímu získávání potřebných informací a dat prostřednictvím digitálních technologií
- porozumění různým přístupům ke kódování informací i různým způsobům jejich organizace

Kompetence k řešení problémů

Žáci jsou vedeni k:

- nacházení různých řešení s využitím digitálních technologií

- kritickému výběru vhodného obsahu informací a dat
- rozhodování na základě relevantních dat a jejich korektní interpretace

Kompetence komunikativní

Žáci jsou vedeni k:

- bezpečné komunikaci v digitálním prostředí
- uvědomění rozdílnosti virtuální komunikace od interpersonální komunikace
- komunikaci pomocí digitální terminologie

Kompetence sociální a personální

Žáci jsou vedeni k:

- respektování sdíleného obsahu ve virtuálním prostředí jinými účastníky
- týmové práci při využití digitálních technologií
- odvaze využívat nové nástroje sw cílem postupně se zdokonalovat

Kompetence občanské

Žáci jsou vedeni k:

- ohleduplnému chování a jednání při pohybu ve virtuálním prostředí
- posuzování technických řešení z pohledu druhých lidí a jejich vyhodnocování v osobních, etických, bezpečnostních, právních, sociálních, ekonomických, environmentálních a kulturních souvislostech

Kompetence pracovní

Žáci jsou vedeni k:

- uplatnění digitálních znalostí při zpracování svých úkolů
- využití digitálních technologií při standardizování pracovních postupů
- zapojení digitálních technologií usnadňujících práci

Kompetence digitální

Žáci jsou vedeni k:

- orientaci v digitálním prostředí
- bezpečnému, sebejistému a tvořivému využívání digitálních technologií
- ovládání základních digitálních aplikací a postupů využitelných v každodenním životě i ve výchovně vzdělávacím procesu

Učební osnovy

4. ročník

Digitální technologie			
Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
Žák - pojmenuje jednotlivá digitální zařízení, se kterými pracuje, vysvětlí, k čemu slouží	- digitální zařízení - zapnutí/vypnutí zařízení/aplikace - ovládání myši		

- vysvětlí, co je program a rozdíly mezi člověkem a počítačem	- příkazy a program		
- edituje digitální text, vytvoří obrázek	- kreslení bitmapových obrázků - psaní slov na klávesnici - editace textu - kreslení čar, vybarvování		Vv
- přehraje zvuk či video	- používání ovladačů - přehrávání zvuku		Hv
- uloží svoji práci do souboru, otevře soubor	- ukládání práce do souboru - otevírání souborů		
- používá krok zpět, zoom	- ovládání aplikací - krok zpět, zoom		
- řeší úkol použitím schránky	- ovládání aplikací – schránka		
- dodržuje pravidla a pokyny při práci s digitálním zařízením	- bezpečné chování při práci s digitálními technologiemi - ergonomie, ochrana digitálního zařízení a zdraví uživatele - dodržování pracovního postupu dle pokynů vyučujícího		Prv, Př
- uvede různé příklady využití digitálních technologií v zaměstnání rodičů	- využití digitálních technologií v různých oborech		Prv
- najde a spustí aplikaci, kterou potřebuje k práci	- využití digitálních technologií při vlastní práci	OSV - rozvoj schopností poznávání	

- propojí digitální zařízení a uvede bezpečnostní rizika, která s takovým propojením souvisejí	- propojení technologií, internet		
- pamatuje si a chrání své heslo, přihlásí se ke svému účtu a odhlásí se z něj	- zřízení vlastního účtu, přihlášení a odhlášení - bezpečné heslo k účtu, ochrana hesla - bezpečnostní a jiná pravidla pro práci s digitálními technologiemi		
- při práci s grafikou a textem přistupuje k datům i na vzdálených počítačích a spouští online aplikace	- počítačová data, práce se soubory - úložiště, sdílení dat, cloud, mazání dat, koš	MEV – stavba mediálního sdělení	
- rozpozná zvláštní chování počítače a případně přivolá pomoc dospělého	- technické problémy a přístupy k jejich řešení		Prv, VI

Data, informace a modelování			
Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
Žák - sdělí informaci obrázkem	- piktogramy, emodži	MKV – lidské vztahy	Vv
- předá informaci zakódovanou pomocí textu či čísel	- kód		

- zakóduje/zašifruje a dekáduje/dešifruje text	- přenos na dálku, šifra		
- zakóduje a dekáduje jednoduchý obrázek pomocí mřížky	- pixel, rastr, rozlišení		
- obrázek složí z daných geometrických tvarů či navazujících úseček	- tvary, skládání obrazce		M, Vv

5. ročník

Informační systémy			
Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
Žák - pracuje s texty, obrázky a tabulkami v učebních materiálech	- data, druhy dat	EV – základní podmínky života MEV – kritické čtení a vnímání mediálního sdělení	Čj, M
- doplní posloupnost prvků	- doplňování tabulky a datových řad		M
- umístí data správně do tabulky	- vizualizace dat v grafu		M
- doplní prvky v tabulce	- řazení dat v tabulce		
- v posloupnosti opakujících se prvků nahradí chybný za správný	- kritéria kontroly dat		

- nalezne ve svém okolí systém a určí jeho prvky	- systém, jeho prvky	EV – vztah člověka k prostředí	
- určí, jak spolu prvky souvisí	- struktura a vztahy v systému		

Data, informace a modelování			
Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
Žák - pomocí grafu znázorní vztahy mezi objekty	- graf, hledání cesty	EGS - Evropa a svět nás zajímá	M, VI
- pomocí obrázku znázorní jev	- model		Vv
- pomocí obrázkových modelů řeší zadané problémy	- schémata, obrázkové modely - řešení problémů pomocí modelů		

Algoritmizace a programování			
Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
Žák - v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program pro ovládnání postavy	- pohyb a razítkování - kombinace procedur	OSV – kreativita	

- v programu najde a opraví chyby	- příkazy a jejich spojování		
- rozpozná opakující se vzory, používá opakování, stanoví, co se bude opakovat a kolikrát	- opakování příkazů		
- vytvoří a použije nový blok	- vlastní bloky a jejich vytváření		
- upraví program pro obdobný problém	- ke stejnému cíli vedou různé algoritmy		

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
Žák - v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program řídící chování postavy	- změna vlastností postavy pomocí příkazu - programovací projekt		Vv, Př
- v programu najde a opraví chyby	- ladění, hledání chyb		
- rozpozná opakující se vzory, používá opakování, stanoví, co se bude opakovat a kolikrát	- pevný počet opakování		M
- rozpozná, jestli se příkaz umístí dovnitř opakování, před nebo za něj	- vlastní bloky a jejich vytváření		
- vytváří, používá a kombinuje vlastní bloky	- vlastní bloky a jejich vytváření - kreslení čar	MEV – tvorba mediálního sdělení	

- přečte zápis programu a vysvětlí jeho jednotlivé kroky	- čtení programů		
- rozhodne, jestli a jak lze zapsaný program nebo postup zjednodušit	- ladění, hledání chyb		
- cíleně využívá náhodu při volbě vstupních hodnot příkazů	- náhodné hodnoty		

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
Žák - v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program pro řízení pohybu a reakcí postav	- programovací projekt - animace střídáním obrázků		
- v programu najde a opraví chyby	- čtení programů - modifikace programu		
- používá události ke spuštění činnosti postav	- spuštění pomocí událostí - vysílání zpráv mezi postavami		
- přečte zápis programu a vysvětlí jeho jednotlivé kroky	- čtení programů	MEV - vnímání autora mediálních sdělení	
- upraví program pro obdobný problém	- modifikace programu		

- ovládá více postav pomocí zpráv	- násobné postavy a souběžné reakce - ovládání pohybu postav		
-----------------------------------	---	--	--

Nahrazuje se část 5. 5. takto:

5. 5. Prvouka

Charakteristika předmětu

Prvouka uvádí žáky do prostředí školy a řádu školního života a pomáhá jim překlenout náročné období, kterým je pro ně zahájení povinné školní docházky. Vytváří předpoklady pro formování základních pracovních i režimových návyků a dává podněty k rozvoji schopností účelně organizovat čas práce, zábavy a odpočinku podle vlastních potřeb i oprávněných nároků jiných.

Předmět však především žákům předkládá nové poznatky a dovednosti z různých oblastí života. Vytváří základní představy o životě, o nejběžnějších skutečnostech a zákonitostech v přírodě i společnosti, o lidských činnostech, výtvorech a vztazích i o nejdůležitějších podmínkách života. Náměty spojuje do jednoduchého systému základních poznatků, vztahů a způsobilostí, otevírá prostor pro jejich praktické ověření ve škole a pro porovnání se zkušenostmi ze života v rodině, z činností mimo školu, z předškolní výchovy. Vytváří a posiluje u žáků vnímavý vztah k jejich okolí. Pomáhá jim formovat základní vztah k životu, vlastní osobě, jiným lidem, k lidským činnostem, k životnímu prostředí. Učí je jednat a rozhodovat se v běžných životních situacích, spoléhat na sebe i na možnou pomoc jiných. Formuje základní vědomí odpovědnosti žáků za vlastní zdraví a bezpečnost, za své chování, jednání, plnění zadaných úkolů. Pěstuje u žáků jak základy uvědomování si vlastní individuality, tak i potřebné vědomí sounáležitosti s lidmi, přírodou, věcmi a ději kolem nich.

Prvouka se vyučuje v 1. ročníku jedna hodina týdně, ve 2. a 3. ročníku dvě hodiny týdně. Prvky prvouky jsou zařazovány i do plánu práce školní družiny.

Klíčové kompetence

Kompetence k učení

Žáci jsou vedeni k:

- různým způsobům, metodám a strategiím učení
- aktivnímu vyhledávání a třídění informací
- samostatnému pozorování a porovnávání získaných výsledků
- poznávat smyslu a cíle učení a umění posuzovat vlastní pokrok
- na základě prožitku úspěchu k potřebě dalšího studia

Kompetence k řešení problémů

Žáci jsou vedeni k:

- tomu, aby vnímali problémové situace ve škole i mimo ni, k rozpoznání a chápání problému a nesrovnalosti
- různým zdrojům informací
- ověřování správnosti řešení problému

Kompetence komunikativní

Žáci jsou vedeni k:

- dovednosti správně, výstižně a logicky formulovat své myšlenky
- seznámení s různými typy textů a obrazových materiálů o probíraných tématech
- využívání digitálních prostředků
- podporování rozvoje slovní zásoby
- schopnosti vést bezkonfliktní komunikaci

Kompetence sociální a personální

Žáci jsou vedeni k:

- schopnosti pracovat ve dvojici a v menší pracovní skupině při vyhledávání informací
- respektování pravidel spolupráce
- budování sebedůvěry
- respektování názorů druhých

Kompetence občanské

Žáci jsou vedeni k:

- chápání přírodních jevů
- ochraně přírody
- poznávání kulturních výtvorů a jejich ochraně

Kompetence pracovní

Žáci jsou vedeni k:

- rozpoznání vlastností některých materiálů
- rozlišení možných zdravotních a hygienických rizik při práci a k jejich eliminaci
- práci podle návodu, předem stanoveného postupu a možnosti hledat vlastní postup

Kompetence digitální

Žáci jsou vedeni k:

- získávání, vyhledávání, sdílení dat a informací
- vytvoření myšlenkové mapy
- ovládání běžně používaných digitálních zařízení, aplikací a služeb a jejich využití při učení
- pochopení významu digitálních technologií pro lidskou společnost

Učební osnovy

1. ročník

očekávané výstupy	Učivo	průřezová témata	poznámky
Žák - zvládne orientaci v okolí svého bydliště a školy, cestu na určené místo a rozliší možná nebezpečí ve svém okolí	- domov (orientace v místě bydliště) - škola (školní řád, bezpečná cesta do školy)		Vv
- popíše charakteristické rysy obce a města	- obec – město	EV – vztah člověka k prostředí	vycházka
- rozlišuje blízké příbuzenské vztahy v rodině, role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi - vyslovuje odpovědi na otázky, které se týkají jeho osoby, na základě dat	- rodina (role členění rodiny, funkce rodiny)	OSV – poznávání lidí, komunikace	Čj, Ev
- pojmenuje nejběžnější povolání a pracovní činnosti	- povolání	EGS – jsme Evropané	Čj
- zvládne jednoduchou orientaci v čase, zná rozvržení svých denních činností	- orientace v čase	VDO – občanská společnost a škola	M
- popíše viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích	- roční období		Vv

- uplatňuje základní zásady chování v přírodě	- ochrana přírody	EV - ekosystémy	Ev
- pozná nejběžnější druhy domácích a volně žijících zvířat	- domácí zvířata - volně žijící zvířata		Aj
- pojmenuje hlavní části lidského těla, dokáže sdělit své zdravotní potíže	- lidské tělo, péče o zdraví	EV – lidské aktivity a problémy životního prostředí	Ev
- rozlišuje dopravní prostředky	- dopravní výchova - různé formy zápisu, obrázků, značek		VV

2. ročník

očekávané výstupy	Učivo	průřezová témata	poznámky
Žák - zvládne orientaci v okolí svého bydliště a v okolí školy, je si vědom možných nebezpečí ve svém okolí	- domov (orientace v místě bydliště) - vyznačení bydliště a školy na interaktivní mapě		Vv, Ev
- zná role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi	- rodina (funkce rodiny) - formulace odpovědi na otázky, které se týkají jeho osoby na základě dat	OSV – poznávání lidí, komunikace	ČJ, Ev

- používá peníze v běžných situacích - orientuje se v různých způsobech placení	- peníze, karta, mobilní telefon - platba penězi, kartou, mobilním telefonem		M, finanční gramotnost
- odvodí význam a potřebu různých povolání a pracovních činností, na příkladech porovnává minulost a současnost	- povolání - modernizace povolání na základě digitalizace společnosti	OSV - Sociální rozvoj - kooperace	ČJ Inf Pč
- projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků i jiných lidí, jejich přednostem i nedostatkům	- soužití lidí (mezilidské vztahy)	OSV – mezilidské vztahy	Ev
- rozpozná ve svém okolí chování a jednání, která už se nemohou tolerovat		MKV – lidské vztahy	Ev
- pozná, kolik je hodin, rozlišuje děj v minulosti a budoucnosti	- orientace v čas - sběr dat v jednotlivých ročních obdobích a jejich vyhodnocení (teplota, délka slunečního záření)	VDO – občanská společnost a škola	M
- uvede příklady výskytu organismů ve známé lokalitě, třídí je podle určujících znaků	- rostliny, houby, živočichové, životní podmínky, ohleduplné chování k přírodě	EV – ekosystémy, vztah člověka k prostředí	Vycházka
- pojmenuje základní druhy ovoce a zeleniny, druhy listnatých a jehličnatých stromů	- ovoce, zelenina, stromy listnaté a jehličnaté	EV – lidské aktivity a problémy životního prostředí	Aj

- uplatňuje základní hygienické a režimové návyky, rozlišuje nemoci a úrazy	- lidské tělo, péče o zdraví, zdravá výživa - nemoc – úraz		Tv
- dodržuje zásady bezpečného chování, neohrožuje zdraví své ani zdraví jiných	- krizové situace (hasiči, policie, záchranka)	OSV - psychohygiena	Ev
- uplatňuje zásady chování v přírodě	- ochrana přírody, třídění odpadů	EV – vztah člověka k prostředí, lidské aktivity a problémy životního prostředí	Ev
- uplatňuje základní pravidla silničního provozu	- dopravní výchova		Vv

3. ročník

očekávané výstupy	Učivo	průřezová témata	poznámky
Žák - začlení svou obec do příslušného kraje a pozoruje změny v nejbližším okolí	- obec - krajina kolem nás	EV - vztah člověka k prostředí, ekosystémy	Vycházka EVVO
- pojmenuje některé rodáky, kulturní či historické památky, významné události regionu	- Obec Řepiště - Region Slezská brána	VDO - občanská společnost a škola	Vycházka ČJ, Vv

- určí hlavní a vedlejší světové strany podle směrové růžice	- světové strany		Pč, Tv
- pozoruje, popíše a porovná viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích	- látky a jejich vlastnosti (voda, vzduch, nerosty, horniny, půda)	EV – vztah člověka k prostředí – základní podmínky života	Pč, Vv
- uvede příklady výskytu organismu ve známé lokalitě, uplatňuje pravidla chování v přírodě	- rostliny, houby, živočichové, životní podmínky, ohleduplné chování k přírodě, ochrana přírody	EV – ekosystémy, vztah člověka k prostředí – základní podmínky života	Ev, Vv Vycházka
- popíše vlastnosti známých látek, změří základní veličiny pomocí jednoduchých nástrojů a přístrojů, provede experiment	- vlastnosti látek (měření veličin)		M
- projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků	- soužití lidí (mezilidské vztahy)	OSV – mezilidské vztahy MKV – lidské vztahy	Ev
- popíše části lidského těla, hlavní orgány a jejich funkce, lidské smysly	- lidské tělo, kostra, svaly, smysly		Tv
- využívá časové údaje při řešení různých situací v denním životě, rozlišuje volný čas od práce	- práce a volný čas - denní režim	OSV – seberegulace a sebeorganizace	M

<p>- jedná obezřetně při setkání s cizími osobami, odmítne komunikaci, která je mu nepříjemná</p>	<p>- bezpečné chování ve společnosti</p>	<p>OSV – morální rozvoj – řešení problémů a rozhodovací dovednosti</p>	<p>Ev</p>
<p>- v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné dítě, zvládne ošetření drobných poranění</p> <p>- ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek, v případě mimořádné události reaguje na pokyny dospělých</p>	<p>- krizové situace (hasiči, policie, záchranka)</p> <p>- první pomoc</p>	<p>OSV - psychohygiena</p>	<p>Ev</p>
<p>- rozezná nebezpečí různého charakteru, využívá bezpečná místa pro hru a trávení volného času, uplatňuje základní pravidla bezpečného chování účastníka silničního provozu, jedná tak, aby neohrožoval zdraví své ani zdraví jiných</p>	<p>- dopravní výchova</p> <p>- ochrana člověka za běžných rizik i mimořádných událostí</p>		<p>VI</p>

Nahrazuje se část 5. 6. takto:

5. 6. Přírodověda

Charakteristika předmětu

Přírodověda je syntetický předmět opírající se o vybrané poznatky z různých přírodovědných oborů a je svým pojetím zaměřena na to, aby v procesu výuky žáci získali takové vědomosti a dovednosti a rozvíjely se ty jejich schopnosti, které jim umožní aktivně poznávat přírodu, člověka a jím vytvořený svět a prostředí, ve kterém člověk pracuje a žije.

Obsahem je část vědomostí, dovedností a postojů, která je dále rozvíjena v předmětech přírodovědného zaměření na druhém stupni základní školy.

Přírodověda se vyučuje ve 4. a 5. ročníku dvě hodiny týdně.

Klíčové kompetence

Kompetence k učení

Žáci jsou vedeni k:

- různým způsobů, metodám a strategiím učení
- získávání poznatků o přírodě jejím pozorováním
- dovednosti svá pozorování zaznamenávat a porovnávat
- poznávání smyslu a cíle učení a umění posuzovat vlastní pokrok

- potřebě dalšího studia na základě prožitku úspěchu

Kompetence k řešení problémů

Žáci jsou vedeni k:

- vnímání problémové situace ve škole i mimo ni, k jejímu rozpoznávání a chápání problémů a nesrovnalostí
- seznamování se s různými zdroji informací
- ověřování si svých poznatků
- používání správné terminologii

Kompetence komunikativní

Žáci jsou vedeni k:

- rozvíjení dovednost správně, výstižně a logicky formulovat své myšlenky a rozšiřování slovní zásoby
- seznamování se s různými typy textů a dalšími materiály o probíraných tématech
- využívání informačních a komunikačních prostředků

Kompetence sociální a personální

Žáci jsou vedeni k:

- schopnosti pracovat ve skupině
- respektování ostatních členů skupiny a pravidel práce ve skupině
- budování sebedůvěry samostatného postoje

Kompetence občanské

Žáci jsou vedeni k:

- dodržování zásad slušného chování
- respektování ostatních, toleranci
- poznávání rozdílů mezi lidmi
- chápání problémů životního prostředí

Kompetence pracovní

Žáci jsou vedeni k:

- zodpovědnému plnění úkolů
- zodpovědnosti za své zdraví
- znalosti vlastností některých materiálů
- používání techniky, pomůcek

- vytváření správných pracovních návyků

Kompetence digitální

Žáci jsou vedeni k:

- bezpečnému, sebejistému, kritickému a tvořivému využívání digitálních technologií při práci
- získávání, vyhledávání a sdílení dat, informací a digitálního obsahu
- samostatnému rozhodování, jaké digitální platformy pro jakou činnost či řešený problém použít

Učební osnovy

4. ročník

očekávané výstupy	učivo	průřezová témata	poznámky
<p>Žák</p> <p>- objevuje a zjišťuje propojenost prvků živé a neživé přírody, princip rovnováhy přírody, založí jednoduchý pokus, naplánuje a zdůvodní postup, vyhodnotí a vysvětlí výsledky pokusu</p>	<p>Podmínky života na Zemi</p> <p>- význam vzduchu, slunečního záření, vody, půdy</p> <p>- rozmanitosti podmínek života na Zemi</p>	EV – základní podmínky života	<p>Inf</p> <p>Vv</p> <p>Pč</p>
<p>- pozoruje, popíše a porovná viditelné proměny v přírodě</p>	<p>- příroda v různých ročních obdobích</p>	EV - ekosystémy	EVVO

- zkoumá základní společenstva ve vybraných lokalitách regionů, zdůvodní podstatné vzájemné vztahy	Přírodní společenstva - les, potok a rybník, zahrada a sad, pole	EV - ekosystémy	Vv, Hv
- vysvětlí na základě elementárních poznatků o Zemi souvislost s rozdělením času a ročních obdobích	- sluneční soustava, den, noc, roční období		AJ Vv, Pč
- zhodnotí některé konkrétní činnosti člověka v přírodě a rozlišuje aktivity, které mohou prostředí i zdraví člověka podporovat nebo poškozovat	Člověk a jeho životní prostředí - ochrana životního prostředí, ochrana rostlin a živočichů, likvidace odpadů, živelné pohromy, ekologické katastrofy	EV – lidské aktivity a problémy životního prostředí - vztah člověka k prostředí	Ev EVVO
- uplatňuje účelné způsoby chování v situacích ohrožujících zdraví a v modelových situacích simulujících mimořádné události	- šikana		Ev Tv
- zná svoje základní práva a povinnosti	- právo a spravedlnost (základní lidská práva a práva dítěte)	MKV – lidské vztahy - etnický původ - princip sociálního smíru a solidarity	Ev
- zná zásady bezpečného chování v různém prostředí	- osobní bezpečí - situace hromadného ohrožení		

- rozpozná život ohrožující zranění, v případě potřeby poskytne adekvátní první pomoc	- ochrana člověka za běžných rizik i mimořádných událostí		
- vnímá dopravní situaci, správně ji vyhodnotí, a vyvodí odpovídající závěry svého chování jako chodec i cyklista	- bezpečné chování v silničním provozu, dopravní značky, bezpečnostní prvky		Dopravní výchova
- aktivně předchází situacím ohrožení zdraví a osobního bezpečí	- prevence rizikového chování		Ev

5. ročník

očekávané výstupy	Učivo	průřezová témata	poznámky
<p>Žák</p> <p>- objevuje a zjišťuje rozmanitost prvků živé a neživé přírody, princip rovnováhy přírody a nachází souvislosti mezi konečným vzhledem přírody a činností člověka</p>	<p>Rozmanitost přírody</p> <p>- různé podmínky života na Zemi</p> <p>- přizpůsobivost rostlin a živočichů</p> <p>- podnebné pásy, počasí a podnebí</p> <p>- botanické zahrady a úloha ZOO v ochraně přírody</p> <p>- ochrana přírody</p>	<p>EV – ekosystémy</p> <p>- základní podmínky života</p> <p>- lidské aktivity a problémy životního prostředí</p> <p>- vztah člověka k prostředí</p>	<p>Čj, VI , Ev</p>

- využívá poznatků o lidském těle k vysvětlení základních funkcí jednotlivých orgánových soustav	Člověk a jeho zdraví, jeho životní podmínky a vztahy k prostředí - lidské tělo (základy lidské reprodukce, vývoj jedince), kostra, svaly, kůže, - dýchací, trávicí, močová, rozmnožovací a nervová soustava - smyslová ústrojí	EV – vztah člověka k prostředí	ČJ
- objasní význam zdravého způsobu života			
- rozlišuje jednotlivé etapy lidského života a orientuje se ve vývoji dítěte před a po jeho narození	- vývoj člověka		
- ošetří drobná poranění a zajistí lékařskou pomoc	- péče o zdraví - první pomoc		TV
- uvědomuje si škodlivost kouření, užívání drog a alkoholu, demonstruje odmítavou reakci nabídky návykových látek	- návykové látky a drogy		
- vyjádří na základě vlastních zkušeností základní vztahy mezi lidmi, vyvodí a dodržuje pravidla pro soužití ve škole, mezi chlapci a dívkami, v rodině, v obci (městě)	- rodina, soužití a chování lidí	VDO – občanská společnost a škola	Ev

- rozpozná ve svém okolí jednání a chování, která se už nemohou tolerovat	- právo a spravedlnost - práva a povinnosti žáků školy		
- účelně plánuje svůj čas pro učení, práci, zábavu a odpočinek podle svých vlastních potřeb s ohledem na oprávněné nároky jiných osob	- rozdělení času na práci a odpočinek - vhodné formy relaxace		Tv, Vv, Pč Ev
- zná jednoduché stroje a jejich praktické použití	Člověk a technika - páka, kladka, nakloněná rovina, kolo - parní stroj a spalovací motor - výroba skla, papíru a plastu		M
- zná zdroje energie, má základní poznatky o využití elektrické energie, zná a dodržuje pravidla bezpečné práce při manipulaci s běžnými elektrickými přístroji	- energie, zejména elektrická energie, formy a druhy energie, elektrická energie, elektrický proud	EV – základní podmínky života - lidské aktivity a problémy životního prostředí	VI, Pč Inf
- porovnává na základě pozorování základní projevy života na konkrétních organismech, prakticky třídí organismy do známých skupin, využívá k tomu i jednoduché klíče a atlasy	Rozmanitost přírody - třídění živočichů - třídění rostlin - houby		Čj Inf
- poznává Zemi jako planetu Sluneční soustavy	- poznáváme magnetickou sílu - jak vypadá Země		

	<ul style="list-style-type: none"> - gravitační síla - Slunce - Sluneční soustava - Měsíc 		
--	---	--	--

Nahrazuje se část 5. 7. takto:

5. 7. Vlastivěda

Charakteristika předmětu

Obsah předmětu Vlastivěda se týká člověka, rodiny, společnosti, vlasti, přírody, kultury, techniky, zdraví. Žáci se učí pozorovat a pojmenovávat věci, jevy a děje, jejich vzájemné vztahy a souvislosti a utváří se tak jejich prvotní ucelený obraz světa. Poznávají sebe i své nejbližší okolí, učí se vnímat lidi a vztahy mezi nimi, všimnout si krásy lidských výtvorů a přírodních jevů. Na základě poznání sebe a svých potřeb a porozumění světu kolem sebe se učí vnímat základní vztahy ve společnosti, porozumět soudobému způsobu života, vnímat současnost jako výsledek minulosti a východisko budoucnosti. Učí se vyjadřovat své myšlenky, poznatky a dojmy, reagovat na myšlenky, názory a podněty jiných. Důraz je kladen na vlastní prožitek žáků vycházející z konkrétních nebo modelových situací. K tomu významně přispívá i osobní příklad učitelů. Propojení s reálným životem a s praktickou zkušeností se stává velkou pomocí i ve zvládnutí nových životních situací, pomáhá při nalézání postavení žáků mezi jejich vrstevníky a při upevňování pracovních a režimových návyků.

Základ pro Vlastivědu tvoří tematické okruhy:

Místo, kde žijeme - zde se žáci na základě poznávání nejbližšího okolí učí chápat organizaci života v rodině, ve škole, v obci i společnosti.

Lidé kolem nás – žáci si postupně osvojují a upevňují základy vhodného chování a jednání, poznávají, jakou lidé vytvářejí kulturu, seznamují se se základními právy a povinnostmi.

Lidé a čas – žáci se učí orientovat v dějích a čase.

Vlastivěda se vyučuje ve 4. a 5. ročníku dvě hodiny týdně.

Klíčové kompetence

Kompetence k učení

Žáci jsou vedeni k:

- aktivnímu vyhledávání informací
- samostatnému pozorování jevů a porovnávání získaných výsledků
- poznávání smyslu učení
- k potřebě dalšího studia

Kompetence k řešení problémů

Žáci jsou vedeni k:

- seznámení se s různými zdroji informací a zacházení s nimi
- ověřování správnosti řešení problému
- poznávání a chápání nesrovnalostí

Kompetence komunikativní

Žáci jsou vedeni k:

- dovednosti komunikace se spolužáky i dospělými
- dovednosti správně formulovat své myšlenky
- schopnosti sdělit svůj názor

Kompetence sociální a personální

Žáci jsou vedeni k:

- rozlišování vztahů mezi lidmi
- budování sebedůvěry žáka
- toleranci

Kompetence občanské

Žáci jsou vedeni k:

- respektování přesvědčení druhých
- seznamování se s významnými osobnostmi našich dějin
- pocitu hrdosti na svou zemi

Kompetence pracovní

Žáci jsou vedeni k:

- správným pracovním návykům
- ochraně zdraví
- plánování své činnosti
- práci podle návodů

Kompetence digitální

Žáci jsou vedeni k:

- používání digitálních zařízení, aplikací a služeb
- k práci s digitálním obsahem, digitální mapou a náčrtů
- k zodpovědnému přístupu při práci s daty a jejich sdílením
- využívání digitálních technologií pro svou práci

Učební osnovy

4. ročník

očekávané výstupy	učivo	průřezová témata	Pozn.
Žák - určí a vysvětlí polohu svého bydliště nebo pobytu vzhledem ke krajině a státu	- domov - prostředí domova, orientace v místě bydliště - obec - její poloha v krajině - regiony ČR – Praha a vybrané oblasti ČR	OSV – poznávání lidí, mezilidské vztahy	Čj
- určí světové strany v přírodě i podle mapy, orientuje se podle nich a řídí se podle zásad bezpečného pohybu v přírodě	- okolní krajina - orientační body a linie, světové strany, působení lidí na krajinu a životní prostředí		Inf
- vyhledává typické regionální zvláštnosti přírody a osídlení, hospodářství a kultury, jednoduchým způsobem posoudí jejich význam	- charakteristika regionu, určení polohy regionu na mapě České republiky, památná místa, CHKO v ČR - využití interaktivních map		Vv
- rozlišuje hlavní orgány státní moci a některé jejich zástupce, symboly našeho státu a jejich význam	- Česká republika – demokratický stát, - naše vlast - základy státního zřízení a politického systému ČR, státní správa a samospráva, státní symboly	VDO – principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování	Hv

		EGS – jsme Evropané	
- orientuje se v základních formách vlastnictví; používá peníze v běžných situacích, odhadne a zkontroluje cenu nákupu a vrácené peníze, na příkladu ukáže nemožnost realizace všech chtěných výdajů, vysvětlí, proč spořit, kdy si půjčovat a jak vracet dluhy	- vlastnictví - soukromé, veřejné, osobní, společné - hmotný a nehmotný majetek - rozpočet, příjmy, výdaje domácnosti - hotovostní a bezhotovostní forma peněz, způsoby placení, - banka jako správce peněz, úspory, půjčky	OSV - řešení problémů a rozhodovací dovednosti	M EV Pč
- vyhledává jednoduché údaje o přírodních podmínkách a sídlištích lidí na mapě naší republiky	- okolní krajina (místní oblast, region) – zemský povrch a jeho tvary, vodstvo na pevnině, rozšíření půd, rostlinstva a živočichů - mapy obecně zeměpisné a tematické – obsah, grafika, vysvětlivky - regiony ČR, Praha a její okolí	EV – vztah člověka k prostředí	Přv M, Čj, Inf, Vv
- pracuje s časovými údaji a využívá zjištěných údajů k pochopení vztahů mezi ději a mezi jevy	- orientace v čase a časový řád – určování času, čas jako fyzikální veličina, dějiny jako časový sled událostí, kalendáře, letopočet - zaznamenávání údajů na časovou osu		Pč, Čj, Inf M

- srovnává a hodnotí způsob života a práce předků na našem území v minulosti a současnosti s využitím regionálních prvků	- současnost a minulost v našem životě – proměny způsobu života, bydlení, předměty denní potřeby od nejstaršího osidlování naší vlasti - báje, mýty, pověsti – minulost kraje a předků, domov, vlast, rodný kraj - regionální památky		Ev
- využívá knihoven, sbírek muzeí a galerií jako informačních zdrojů pro pochopení minulosti	- práce s on-line katalogem - rodokmen - regionální památky - báje, mýty, pověsti	MEV - Kritické čtení a vnímání mediálního sdělení	Vv ČJ Inf

5. ročník

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata	poznámky
Žák - pracuje s časovými údaji a využívá zjištěných údajů k pochopení vztahů mezi ději	- orientace v čase a časový řád – dějiny jako časový sled událostí, kalendáře, letopočet, generace	OSV – hodnoty, postoje, praktická etika	Aj, dramatická výchova

	- současnost a minulost v našem životě – proměny způsobu života, bydlení, předměty denní potřeby, průběh lidského života, státní svátky a významné dny		
- využívá knihoven, sbírek muzeí a galerií jako informačních zdrojů pro pochopení minulosti		MEV - Kritické čtení a vnímání mediálního sdělení	Čj
- srovnává a hodnotí na vybraných ukázkách způsob života a práce předků na našem území s využitím regionálních prvků	- současnost a minulost v našem životě – proměny způsobu života od 18. století	MKV – lidské vztahy VDO – formy participace občanů v politickém životě	Ev
- určí a vysvětlí polohu svého bydliště nebo pobytu vzhledem ke krajině a státu	- Česká republika a její poloha v Evropě	VDO – občan a občanská společnost a stát EGS – jsme Evropané	Čj Inf
- vyhledává jednoduché údaje o přírodních podmínkách na mapách Evropy	- Evropa a svět – kontinenty, evropské státy, EU, cestování - co musíme vědět o podnebí před cestou po Evropě - nížiny a hory v Evropě - počasí, podnebí, vodstvo, rostlinstvo a živočišstvo v Evropě	EV – ekosystémy, lidské aktivity a problémy životního prostředí	Přv

<p>- vyhledává typické regionální zvláštnosti přírody, osídlení, hospodářství a kultury</p>	<p>- evropské státy a jejich hlavní města – stručná charakteristika státu, určení polohy na mapě Evropy</p>	<p>VDO – principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování</p> <p>EGS – objevujeme Evropu a svět</p>	<p>Aj Vv</p>
<p>- porovná způsob života v naší vlasti a v jiných zemích Evropy</p>	<p>- Evropská unie - ČR - člen mezinárodních organizací - Německo - Rakousko - Slovensko - Polsko - sběr a porovnávání dat států EU v závislosti na různých kritériích</p>	<p>EGS – jsme Evropané</p>	<p>Inf</p>

Nahrazuje se část 5. 8. takto:

5. 8. Hudební výchova

Charakteristika předmětu

Hudební výchova vede žáka prostřednictvím vokálních, instrumentálních, hudebně pohybových a poslechových činností k porozumění hudebního umění, k alternativnímu vnímání hudby a zpěvu a jejich využívání jako svébytného prostředku komunikace.

Hudební výchova klade důraz nejen na schopnosti zpívat a hrát, ale i vnímat hudbu prostřednictvím poslechu, četby, návštěv koncertů a divadelních představení. Je zaměřena na aktivitu a kreativitu. Poskytuje žákům možnost uplatnění jejich individuálních hudebních potřeb bez ohledu na jejich předešlé zkušenosti.

Hudební výchova se vyučuje ve všech ročnících jednu hodinu týdně. Vychovatelky školní družiny zařazují hudební výchovu do práce s dětmi.

Klíčové kompetence

Kompetence k učení

Žáci jsou vedeni k:

- používání termínů a znaků nezbytných k interpretaci hudby
- posuzování výsledků tvořivé práce třídy

Kompetence k řešení problémů

Žáci jsou vedeni k:

- schopnosti posoudit svoji činnost a nést zodpovědnost za svá rozhodnutí
- vyhledávání informací
- získávání dostatečného množství hudebních zážitků a uvědomění si, že lidé vnímají hudbu různě
- uvážlivému hodnocení umění

Kompetence komunikativní

Žáci jsou vedeni k:

- vnímání mimojazykové vyjádření hudby
- vlastnímu uměleckému projevu

Kompetence sociální a personální

Žáci jsou vedeni k:

- upevňování zásad chování na kulturních akcích
- snaze o efektivitu, respektování různých názorů, získávání pozitivní představy o sobě samém
- spoluvytváření pravidel výuky pomocí práce ve skupinách

Kompetence občanské

Žáci jsou vedeni k:

- potřebě respektovat, chránit a oceňovat kulturní dědictví
- schopnosti kriticky vnímat současné hudební dění, získávání přehledu o něm a schopnosti o něm diskutovat
- vyhledávání hudebních zážitků

Kompetence pracovní

Žáci jsou vedeni k:

- využívání získaných znalostí a vědomostí v zájmu rozvoje své osobnosti

Kompetence digitální

Žáci jsou vedeni k:

- záznamu vlastní interpretace hudby
- využívání digitálních aplikací a programů pro reprodukční i vlastní tvorbu
- využívání elektronických hudebních nástrojů

Učební osnovy

I. období

1. ročník

očekávané výstupy	Učivo	průřezová témata	poznámky
Žák: - dbá na správné držení těla - provádí dechová a hlasová cvičení	- lehké nasazení a tvorba tónu - hlasová hygiena	OSV - rozvoj schopností poznávání	koncerty ZUŠ divadelní představení

		<ul style="list-style-type: none"> - sebepoznání a sebepojetí - psychohygienu - komunikace 	<p>soutěž v sólovém zpěvu</p> <p>Čj, Prv, Tv, Vv</p>
<ul style="list-style-type: none"> - zřetelně vyslovuje - rozlišuje tón, zvuk mluvený a zpěvní hlas 	<ul style="list-style-type: none"> - krátké a dlouhé tóny, vysoké a hluboké tóny, lidský hlas, zvuky předmětů a nástrojů 	<p>MKV</p> <ul style="list-style-type: none"> - kulturní diference - lidské vztahy 	
<ul style="list-style-type: none"> - vytleskává rytmus podle vzoru 	<ul style="list-style-type: none"> - hra na tělo 	<p>EV – základní podmínky života</p>	<p>Tv</p>
<ul style="list-style-type: none"> - zpívá v jednohlase 	<ul style="list-style-type: none"> - dětské popěvky, říkadla, rozpočítadla, slova písní 	<p>MEV</p> <ul style="list-style-type: none"> - vnímání autora mediálních sdělení 	
<ul style="list-style-type: none"> - pohybem reaguje na znějící hudbu 	<ul style="list-style-type: none"> - chůze, pochod, jednoduché taneční hry 		<p>Tv</p>
<ul style="list-style-type: none"> - rozpozná některé hudební nástroje 	<ul style="list-style-type: none"> - doprovod písní - používání dětských hudebních nástrojů - poznávání vybraných hudebních nástrojů 		
<ul style="list-style-type: none"> - vnímá znějící hudbu 	<ul style="list-style-type: none"> - seznámení s hymnou ČR - poslech různých žánrů hudby 	<p>EGS – jsme Evropané</p>	<p>Prv</p>

2. ročník

očekávané výstupy	Učivo	průřezová témata	poznámky
Žák - dodržuje správné dýchání a držení těla	- hlasová hygiena - výslovnost - rozšiřování hlasového rozsahu	OSV - mezilidské vztahy - seberegulace a sebeorganizace	koncerty ZUŠ divadelní představení soutěž v sólovém zpěvu
- rozlišuje kvality tónů	- melodie vzestupná a sestupná - dynamické změny v hudbě - délka tónu		
- rytmizuje a melodizuje jednoduché texty	- taktování 2/4 a 3/4 taktu - pomlky - hudební hry		Tv
- poznává hudební pojmy	- refrén, repetice		
- rozlišuje hudební nástroje podle zvuku	- partitura		
- poznává vánoční koledy - rozlišuje pojmy píseň umělá a lidová	- poslech a zpěv vybraných koled		Prv
- vyjadřuje hudbu pohybem	- tempo pomalé a rychlé - pohybová improvizace		Tv

3. ročník

očekávané výstupy	Učivo	průřezová témata	poznámky
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - zpívá v jednohlase - rytmizuje a melodizuje 	<ul style="list-style-type: none"> - správná tvorba tónu, dýchání - taktování 2/4 a 3/4 taktu - hudební otázka a odpověď 	<p>OSV</p> <ul style="list-style-type: none"> - seberegulace a sebeorganizace - mezilidské vztahy - komunikace 	<p>koncerty ZUŠ</p> <p>divadelní představení</p> <p>soutěž v sólovém zpěvu</p>
<ul style="list-style-type: none"> - osvojuje si další hudební pojmy 	<ul style="list-style-type: none"> - stupnice, solmizační slabiky, duet, árie, pentatonika - nota jako grafický znak pro tón 	<p>MKV</p> <ul style="list-style-type: none"> - kulturní diference - lidské vztahy 	<p>Čj, Prv, Aj, Tv, Vv</p>
<ul style="list-style-type: none"> - využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře 	<ul style="list-style-type: none"> - nástroje z Orffova instrumentáře - hra na tělo 	<p>EV</p> <ul style="list-style-type: none"> - ekosystémy 	
<ul style="list-style-type: none"> - učí se volný nástup v tóninách 	<ul style="list-style-type: none"> - opěrné písně 	<p>MEV</p> <ul style="list-style-type: none"> - vnímání autora mediálních sdělení 	
<ul style="list-style-type: none"> - v proudu znějící hudby rozpozná některé hudební nástroje 	<ul style="list-style-type: none"> - smyčcové a dechové nástroje 		
<ul style="list-style-type: none"> - pohybem reaguje na změny v hudbě 	<ul style="list-style-type: none"> - polkové a valčíkové kroky - těžká a lehká doba 		<p>Tv</p>

- poslechem rozpoznává výrazné tempové a dynamické změny v proudu znějící hudby	- hudební výrazové prostředky - hudba vokální, instrumentální a vokálně instrumentální		
---	---	--	--

II. období

4. ročník

očekávané výstupy	Učivo	průřezová témata	poznámky
<p>Žák</p> <p>- využívá své pěvecké dovednosti v durových i mollových tóninách</p>	<p>- rozšiřuje si hlasový rozsah</p> <p>- další opěrné písně pro volný nástup v tóninách</p>	<p>OSV</p> <p>- mezilidské vztahy</p> <p>- kooperace a kompetice</p> <p>- seberegulace a sebeorganizace</p> <p>- hodnoty, postoje, praktická etika</p>	<p>koncerty ZUŠ</p> <p>divadelní představení</p> <p>soutěž v sólovém zpěvu</p>
<p>- seznamuje se s dalšími pojmy hudební teorie</p>	<p>- melodie ukončená a neukončená, synkopa, posuvky, pentatonika</p> <p>- celý tón, půltón</p> <p>- vztahy mezi tóny - souzvuk, akord</p> <p>- tempová označení skladeb</p>	<p>VDO</p> <p>- občanská společnost a škola</p> <p>MKV</p> <p>- multikulturalita</p>	<p>Čj, VI, Přv, Aj, Tv, Vv</p>

- využívá jednoduché nástroje k doprovodu či reprodukci jednoduchých motivů nebo písní	- reprodukuje motivy		
- určuje skupiny hudebních nástrojů	- bicí a strunné nástroje	EV - vztah člověka k prostředí	
- pomocí poslechových skladeb se seznámí s životem a tvorbou vybraných skladatelů	- slovní vyjádření - hudební výrazové prostředky - někteří čeští skladatelé (život a dílo)	MEV - fungování a vliv médií ve společnosti EGS - Evropa a svět nás zajímá	
- znázorňuje hudbu pohybem, orientuje se v prostoru - provádí elementární hudební improvizace	- metronom - jednoduché lidové tance		Tv
- poznává hudební formy	- pojmy předvětí, závětí		

5. ročník

očekávané výstupy	Učivo	průřezová témata	poznámky
Žák - umí zpívat v jednohlase či dvojhase v durových i mollových tóninách	- taktuje ve 2/4, 3/4 a 4/4 taktu	OSV - mezilidské vztahy	koncerty ZUŠ, divadelní představení, soutěž

	- opěrné písně	- kooperace a kompetice - hodnoty, postoje, praktická etika	v sólovém zpěvu, sborový zpěv Ev
- pozná zvuk některých hudebních nástrojů	- smyčcový kvartet - složení symfonického orchestru - využití jednoduchých hudebních nástrojů k doprovodné hře	VDO - občanská společnost a škola	Čj, Aj, VI, Přv, Tv, Vv
- vnímá některé hudebně výrazové prostředky	- prohlubování poznatků z hudební teorie	MKV - lidské vztahy - multikulturalita	
- rozpozná hudební formu jednoduché písně či skladby	- písňové formy - rondo		
- vytváří jednoduché přede hry, mezihry nebo dohry, provádí elementární hudební improvizace	- ostinato - orientace v prostoru (pamětné uchování tanečních pohybů)	MEV - fungování a vliv médií ve společnosti - tvorba mediálních sdělení	
- provádí rozbor zapsané písně	- orientace v notovém záznamu - notový zápis jako opora při realizaci písně		Čj

- vytváří pohybové improvizace - ztvárňuje hudbu pohybem	- pantomima, využití tanečních kroků		Tv, dramatická výchova
---	--------------------------------------	--	------------------------

Nahrazuje se část 5. 9. takto:

5. 9. Výtvarná výchova

Charakteristika předmětu

Předmět Výtvarná výchova je zaměřen na rozvoj tvůrčích činností žáků – rozvoj tvorby, vnímání uměleckých děl a jejich interpretaci. Cílem předmětu je osvojování si světa prostřednictvím tvořivosti, vnímavosti k uměleckému dílu, sobě samému a svému okolí. V průběhu vzdělávání se žáci seznámí s různými výtvarnými technikami, dějinami umění v historickém i místním kontextu a s nejvýraznějšími osobnostmi našeho i světového výtvarného umění. Prostřednictvím vlastní tvorby se budou snažit dospět k sebevyjádření a vlastní díla, díla svých spolužáků i díla známých výtvarných umělců se budou snažit uchopit jako prostředek neverbální komunikace.

Výtvarná výchova se vyučuje v 1. 2. a 5. ročníku jednu hodinu, ve 3. a 4. ročníku dvě hodiny týdně. Výtvarné činnosti jsou součástí programu školní družiny. V 5. ročníku je možné spojit Vv do dvouhodinové výuky ob týden.

Klíčové kompetence

Kompetence k učení

Žáci jsou vedeni k:

- učení se prostřednictvím vlastní tvorby a rozboru uměleckého díla
- vnímání uměleckých děl v jejich historickém kontextu, pozorování a diskusi
- pohledu na umění jako na způsob poznávání světa
- rozvoji tvořivosti aktivním osvojováním si výtvarných technik

Kompetence k řešení problémů

Žáci jsou vedeni k:

- samostatnému řešení problémů
- hledání shodných, podobných a odlišných znaků
- možnosti volby vhodných vyjadřovacích prostředků
- vyhledávání vazeb mezi druhy umění a uměleckými žánry

Kompetence komunikativní

Žáci jsou vedeni k:

- vyjadřování svých vlastních myšlenek a postojů prostřednictvím uměleckého díla
- vnímání vyjádření druhých a vhodným reakcím na ně

Kompetence sociální a personální

Žáci jsou vedeni k:

- diskusi ve skupině
- respektování postojů a vyjádření druhých
- dosažení pocitu sebeuspokojení a sebeúcty
- potřebě pohybovat se v estetickém prostředí
- rozvoji kreativity
- schopnosti originálně a neotřele řešit problémy

Kompetence občanské

Žáci jsou vedeni k:

- ocenění našich kulturních tradic, kulturních tradic jiných národů a jejich respektování

- seznámení se s výtvarnými díly a jejich autory
- individuálnímu zájmu a jeho podporování

Kompetence pracovní

Žáci jsou vedeni k:

- bezpečnému a účelnému využívání materiálů, nástrojů a vybavení
- osvojování si výtvarných technik
- plnění povinností se začleněním vlastních nápadů
- využívání znalostí a zkušeností v zájmu vlastního rozvoje a své přípravy na budoucnost

Kompetence digitální

Žáci jsou vedeni k:

- tvorbě obrázků v digitálním prostředí
- vyhledávání inspiračních zdrojů

Učební osnovy

I. období

1. ročník

očekávané výstupy	Učivo	průřezová témata	poznámky
Žák - organizuje vlastní práci pod vedením učitele	- hygiena práce	OSV – rozvoj schopností poznávání	
- ovládá základní technické dovednosti - užívá jednoduché výtvarné pojmy	- výtvarné techniky – kresba, malba, kolorovaná kresba, kombinované techniky, jednoduché grafické techniky		Pč
- uvědoměle zachází s některými výtvarnými prostředky a materiály	- prostorová tvorba - stavebnice - základní vlastnosti plastických materiálů		M
- řeší přiměřené úkoly v plošných i prostorových vztazích	- rozvíjení citu pro prostor - rozvíjení citu pro výtvarný rytmus		Hv
- uplatňuje při práci vlastní představivost a fantazii	- pozorování přírodních útvarů, rozlišování a hodnocení tvarů	EV – vztah člověka k prostředí	Prv

- uplatňuje vlastní zkušenosti při tvůrčích činnostech	- poznávání a zobrazování tvarů a funkcí jako záměrných lidských výtvorů		
- vnímá události různými smysly a vizuálně je vyjadřuje	- zapojení podnětů hmatových, sluchových, pohybových, čichových, chuťových		Prv
- rozeznává různý charakter lineární kresby, malby, tvarů a objektů, porovnává je a třídí na základě zkušeností, vjemů, zážitků a představ	- hra s linií, druhy linií a jejich výrazové možnosti		M
- využívá základní klasifikaci barev	- hry s barvou – základní barvy		Prv
- pozná základní rozdíly ve vyjadřování malířů, zvláště ilustrátorů dětských knih,	- aktivní práce s ilustrací		Čj

2. ročník

očekávané výstupy	učivo	průřezová témata	poznámky
Žák - organizuje vlastní výtvarnou práci	- hygiena a organizace vlastní práce	OSV – rozvoj schopností poznávání	
- uvědoměle zachází s některými výtvarnými prostředky a materiály	- výtvarné materiály a jejich možnosti, formáty výkresů		M

	- poznávání a zobrazování tvarů a funkcí věcí jako záměrných lidských výtvorů, pozorování v závislosti na funkci materiálu		
- řeší úlohy v plošném i prostorovém uspořádání linie, tvary, objemy, barvy objekty a další prvky a jejich kombinace	- výtvarné prostředky – kresba, malba, kombinovaná technika (koláž, frotáž), modelování, sestavování přírodních materiálů		Prv, M
- chápe vzájemné souvislosti zobrazovaných předmětů	- rozvíjení citu pro prostor – základní prostorové útvary a vztahy		M
- ovládá základní technické dovednosti týkající se výtvarné formy	- kompozice plochy s použitím geometrických prvků		M
- uplatňuje při práci vlastní zkušenost, prožitky a fantazii	- vyhledávání a dotváření přírodnin - rozvíjení smyslu pro výtvarný rytmus - modelování	EV – vztah člověka k prostředí	Prv
- rozeznává různý charakter lineární kresby	- linie a její výrazové možnosti		M
- využívá základní klasifikaci barev, chápe výrazové vlastnosti barev	- barvy základní, teplé, studené, doplňkové, symbolická funkce barev	VDO – občanská společnost a škola	Prv
- poznává rozdíly ve výtvarném vyjadřování výtvarných umělců, zvláště ilustrátorů dětských knih	- aktivní práce s ilustrací - funkce ilustrací a jejich výrazových prostředků, rukopis ilustrátorů	MEV – vnímání autora mediálních sdělení	Čj

- uvědomuje si, že výtvarné umění patří ke kulturnímu bohatství národa			
- prezentuje svou tvůrčí činnost ve třídě	- jednoduché užitkové předměty		

3. ročník

očekávané výstupy	učivo	průřezová témata	poznámky
<p>Žák</p> <p>- uvědoměle zachází s některými výtvarnými prostředky a materiály</p> <p>- ovládá základní technické dovednosti</p>	- výtvarné prostředky a materiály (kresba - uhl, tužka, rudka, dřívko, tuš, křída, malba - temperová, vodová, pastel, voskový pastel, kombinované techniky – koláž, frotáž, tiskátka, monotyp, modelování, jednoduché grafické techniky)	OSV - kreativita	Pč
- užívá výtvarné pojmy, týkající se výtvarné formy, materiálů a technik, které vyvodí na základě vlastní výtvarné činnosti	- rozvíjení citu pro prostor – reliéfní kompozice, jednoduché architektonické formy		M
- organizuje vlastní výtvarnou práci	- výtvarné vyjádření vjemů na základě vlastního prožitku		Ev
- orientuje se v plošných a prostorových vztazích a řeší v nich přiměřené úkoly	- vytváření prostorových vztahů kombinováním přírodních materiálů	OSV – kreativita	M, Prv, Hv

	<ul style="list-style-type: none"> - rytmické řešení plochy - kompozice plochy 	EV – lidské aktivity a problémy životního prostředí	
<ul style="list-style-type: none"> - při výtvarné práci uplatňuje vlastní zkušenost, fantazii a prožitky 	<ul style="list-style-type: none"> - poznání a zobrazování tvarů a funkcí věcí jako záměrných lidských výtvorů - přibližné vystižení proporčních vztahů zobrazovaných předmětů - linie a její možnosti 		M
<ul style="list-style-type: none"> - využívá klasifikaci barev, světelný a teplotní kontrast - chápe výrazové vlastnosti barvy 	<ul style="list-style-type: none"> - barvy – základní, doplňkové, barevný kontrast, harmonie 		Prv
<ul style="list-style-type: none"> - poznává rozdíly ve výtvarném vyjadřování malířů 	<ul style="list-style-type: none"> - aktivní práce s uměleckým dílem, funkce ilustrací - seznamování s různými druhy výtvarného umění 	<p>MKV – kultura a multikulturalita</p> <p>OSV – sebepoznání a sebepojetí</p>	ČJ
<ul style="list-style-type: none"> - interpretuje podle svých schopností různá vizuálně obrazná vyjádření, porovnává odlišné interpretace se svou dosavadní zkušeností 	<ul style="list-style-type: none"> - zachycení a vzájemné porovnávání vlastního prožitku 		

- vnímá, pozoruje a hodnotí vlastní tvůrčí činnost, činnost svých spolužáků	- užité umění - subjektivní vyjádření v komunikaci se spolužáky, rodinnými příslušníky	MKV – kultura a multikulturalita OSV - osobnostní rozvoj - sebepoznání a sebepojetí	
- prezentuje výsledky vlastní práce - spolupracuje při propagaci i prezentaci školy	- účast v soutěžích - výzdoba školy, - využití digitálních zařízení při tvorbě propagačních materiálů	MEV - tvorba mediálního sdělení	

II. období

4. ročník

očekávané výstupy	učivo	průřezová témata	poznámky
Žák - uplatňuje základní dovednosti pro vlastní tvorbu	- výtvarné materiály a techniky: kresba (pero, dřívko, tužka, uhlí, rudka), malba (tempera, krycí barva, akvarel), kombinované techniky, grafika, papír (různé druhy) – přehýbání, skládání, mačkání	OSV – rozvoj schopnosti poznání - kreativita	Pč

- uplatňuje výrazové vlastnosti linie	- uplatnění výtvarného výrazu linie vytvářené různými nástroji na různých materiálech		M
- při své plošné, objemové i prostorové tvorbě vhodně zachycuje vztah zrakového a jiného smyslového vnímání	- dekorativní prvky v ploše, v prostoru - vytváření jednoduchých plošných a prostorových objektů		M
- orientuje se v prostorových a barevných vztazích	- poučení o teorii barev		
- rozeznává základní tvary lineárního písma	- seznámení s funkcí písma, písmeno jako dekorativní prvek	MEV – kritické vnímání mediálních sdělení	Čj VI
- orientuje se v řazení prvků v tvarové a barevné kompozici, řeší úkoly dekorativního charakteru v ploše	- expresivní volný výtvarný projev a pozorování skutečnosti - rozvíjení citového vztahu k materiálům	OSV – sebepoznání a sebepojetí	
- poznává způsoby uměleckého vyjádření skutečnosti v malbě - rozlišuje užitkovou, materiální, technickou a estetickou stránku předmětů	- druhy volného výtvarného umění – malířství, sochařství, volná grafika, architektura a užitě umění, lidové umění a jeho dekor, písmo	EGS – Evropa a svět nás zajímá	
- vyjádří pocit z vnímání tvůrčí činnosti vlastní, ostatních i uměleckého díla	- návštěva galerií, výstav, regionálních památek a zajímavostí		

5. ročník

očekávané výstupy	učivo	průřezová témata	poznámky
<p>Žák</p> <p>- užívá ve vlastní tvůrčí činnosti prvky vizuálně obrazného vyjádření, porovnává je na základě vztahů</p>	<p>- světlostní a barevná kvalita, podobnost, kontrast</p>	<p>OSV – kreativita, citlivost, seberegulace, psychohygiena</p>	<p>Př, M, Čj</p>
<p>- uplatňuje teoretické a praktické poznatky a dovednosti s výtvarnými výrazovými prostředky</p>	<p>- výtvarné materiály a techniky: kresba (pero, dřívko, štětec, tužka, uhel, rudka), malba (tempera, krycí barva, akvarel), kombinovaná technika, grafika, práce s papírem, hlínou, sádrou, kovem, přírodními materiály</p>		
<p>- experimentuje s různými druhy linií</p>	<p>- vytváření prostorových objektů</p>		<p>M, Inf</p>
<p>- v krátkých nápisích užívá písma</p>	<p>- písmo, jeho komunikativní a estetická funkce</p>	<p>EV – lidské aktivity a problémy životní prostředí, základní podmínky života</p>	<p>Čj</p>
<p>- řeší úlohy dekorativního charakteru v ploše (symetrická a asymetrická řešení)</p>	<p>- teorie barev, dekorace v ploše, barevná kompozice, symetrie a asymetrie</p>	<p>MEV – kritické vnímání mediálních sdělení</p>	<p>M</p>

	- kontrast tvarů, ploch a barev v plošné kompozici	VDO - občanská společnost a škola	
- projevuje smysl pro originální způsoby výtvarného zobrazování prostorových jevů a vztahů, pro vyjádření nových i neobvyklých pocitů a prožitků svobodně volí a kombinuje prostředky a postupy	- pozorování a vyjádření skutečnosti - rozvíjení citu k materiálu - práce s nestandardním materiálem	EGS – objevujeme Evropu a svět	Pč
- poznává různé způsoby výtvarného vyjádření skutečnosti v malbě a grafice	- expresivní volný výtvarný projev		
- orientuje se ve výtvarných principech užití některých materiálů včetně netradičních a běžných nástrojů	- druhy volného výtvarného umění		
- rozlišuje užitkovou, materiální, technickou a estetickou stránku předmětů, chápe vzájemný vztah mezi nimi	- poznávání a srovnávání druhů současného i historického výtvarného umění - krásy přírody a vztah k životnímu prostředí	EV – vztah člověka k prostředí	EVVO
- svou tvorbou projevuje vlastní zkušenosti	- vyjádření proporcí lidské postavy		Tv, Přv
- vyjádří pocit z vnímání tvůrčí činnosti	- vyjádření pocitů z vnímání tvůrčí činnosti vlastní, ostatních i uměleckého díla		

- porovnává individuální tvorbu a vnímá ji jako zdroj inspirace	- návštěva galerií, výstav - výstavky žákovských prací		
- při komunikaci subjektivně prezentuje svou tvorbu	- propagace školy - účast v soutěžích - výzdoba školy		Inf

Doplňuje se část 5. 10. o tento odstavec:

Kompetence digitální

Žáci jsou vedeni k:

- práci s videonávodem
- vyhledávání pracovních postupů
- zaznamenávání výsledků práce
- evidence svých pracovních postupů a povinností

Doplňuje se část 5. 11. o tento odstavec:

Kompetence digitální

Žáci jsou vedeni k:

- získávání a ukládání dat týkajících se tělesné zdatnosti
- záznamu různých pohybových výkonů nebo rozvoje pohybových dovedností
- práci s videonávodem nácvičku správného pohybu nebo k nápravě špatných pohybových vzorců
- podpoře zdravého životního stylu (aplikace hodnotící pohybový režim, stravování aj.).

Doplňuje se část 5. 12. o tento odstavec:

Kompetence digitální

Žáci jsou vedeni k:

- bezpečnému, sebejistému, kritickému a tvořivému využívání digitálních technologií
- získávání, vyhledávání a sdílení dat, informací a digitálního obsahu
- samostatnému rozhodování, jaké digitální platformy pro jakou činnost či řešený problém použít

Mění se část 5. 17. takto:

Charakteristika

Finanční gramotnost je vyučována v hodinách matematiky, informatiky, prvouky a vlastivědy v součinnosti se vzdělávacími oblastmi Matematika a její aplikace, Informatika a Člověk a jeho svět. Při výuce a nácviku jsou využívány digitální technologie, kalkulátory a další technika.

Finanční gramotnost v rámci ŠVP

Na prvním stupni ZŠ spadá výuka finanční gramotnosti do vzdělávacích oblastí Matematika a její aplikace, Informatika a Člověk a jeho svět.

Vhodnými postupy je začlenění úloh z běžného každodenního života rodiny, uplatňování inscenačních metod, problémová výuka, heuristická metoda, metody situační, diskuse o problému, využívání digitálních technologií, kooperace žáků, projektová výuka, zapojení rodičů do nácviku řešení problematiky, využití pracovních listů, didaktických her a počítačových programů.

V Řepištích 1. 9. 2022

.....
Mgr. Martina Bastová, ředitelka ZŠ a MŠ Řepiště

Pedagogická rada byla se zněním výroční zprávy seznámena dne 1. 9. 2022.

Školská rada Dodatek č. 2 Školního vzdělávacího programu pro základní vzdělávání „S vědomostmi za poznáním“ schvaluje dne 5. 9. 2022.

.....
Pavlína Kučerová, předsedkyně školské rady